

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV

PAPIRNICE VEVČE

PAPIRNICE KOLIČEVO

29. NOVEMBER - DAN REPUBLIKE

V bosanskem mestu Jajce so bili postavljeni temelji nove demokratične federativne Jugoslavije. Zato praznujemo 29. november kot naš največji praznik — spominski dan rojstva naše nove jugoslovanske domovine. Datum 29. november 1943 je zapisan tudi v jugoslovanskem grbu.

Tiste dni je bilo v Jajcu drugo zasedanje AVNOJ. AVNOJ so ustanovili leto dni prej v Bihaču, na zborovanju odposlancev jugoslovanskih narodov. Vendar pa takrat AVNOJ ni postal začasna zakonita vlada, ker takrat tega mednarodni odnosi in razmere niso dovoljevali. Ustanovili so le politično telo oz. politični organ, ki bo zbral vse ljudske množice in naše narode in jih vodil v nadaljnjem boju.

S kapitulacijo Italije in osvoboditvijo mnogih ozemelj na jugoslovanskih tleh pa tudi takratni svetovni položaj je jasno kazal na to, da Hitlerjeva Nemčija ugaša. Zato je bilo potrebno v imenu jugoslovanskih narodov spregovoriti nekaj velikega, kar bi obveljalo v domovini in pred svetom, treba je bilo postaviti temelje nove jugoslovanske domovine. Ti zgodovinski dogodki in dejstva so pripeljali k temu, da so se izvoljeni odposlanci vseh jugoslovanskih narodov 29. novembra zbrali na 2. zasedanju AVNOJ.

Ne bo odveč, če ugotovimo, zakaj je ta dan rojstni dan nove Jugoslavije.

Izvoljeni odposlanci so sprejeli naslednje sklepe in odloke:

1. AVNOJ postane najvišji zakonodajni in izvršilni organ nove Jugoslavije. Za opravljanje njegovih nalog pa se postavi Nacionalni komite osvoboditve Jugoslavije z vsemi pravicami in lastnostmi nove jugoslovanske vlade.

2. Jugoslovanski vladi v Londonu se vzamejo vse pravice. Kralju Petru se prepove vrnitev v Jugoslavijo. O obliki nove Jugoslavije bodo odločali jugoslovanski narodi sami po popolni osvoboditvi.

3. Nova Jugoslavija se zgradi na demokratični podlagi kot državna skupnost enakopravnih narodov Srbije, Hrvaške, Slovenije, Makedonije, Črne gore ter Bosne in Hercegovine.

4. V NOV se vpelje naziv maršal Jugoslavije.

Predsedstvo AVNOJ je na svoji prvi seji izdalo še štiri odloke: odlok o podelitvi naslova maršal Jugoslavije tovarišu Titu, odlok o imenovanju NKOJ z maršalom Titom kot predsednikom, odlok o priključitvi Slovenskega primorja, Beneške Slovenije, Istre in Italiji pripadajočih hrvaških jadranskih otokov Jugoslaviji ter odlok o ustanovitvi državne komisije za ugotavljanje zločinov okupatorjev in njihovih pomagačev.

Novo vodstvo, ki je bilo postavljeno, si je moralo poleg boja z okupatorjem in domačimi izdajalci izbojevati še novo bitko za mednarodno priznanje pridobitev narodnoosvobodilnega boja izraženih v odlokih drugega zasedanja AVNOJ. To ni bilo lahko. Stalin je obsodil drugo zasedanje AVNOJ kot nož v hrbet Sovjetski zvezi. Menil je, da CK KPJ ne vodi pravilno narodnoosvobodilnega boja in je zahteval, da se mora sporazumeti z ubeglo jugoslovansko vlado v Londonu, katere član je bil tudi izdajalec Draža Mihajlović.

Zahodni zavezniki pa so najprej priznali NOV in POJ kot sestavni del zavezniške vojske v Sredozemlju.

Na tisti zgodovinski dan so bili podani temelji nadaljnjega razvoja jugoslovanskih narodov s sklepom o ureditvi Jugoslavije na federativnem načelu. V sklepu je jasno razvidno, da jugoslovanski narodj nikdar niso priznali razkosanja Jugoslavije in pokazali z bojem trdno voljo, da ostanejo še nadalje združeni v Jugoslaviji. Da se zagotovi načelo suverenosti jugoslovanskih narodov, se bo Jugoslavija gradila na federativnem načelu, ki bo zagotovilo popolno enakopravnost narodov v Srbiji, Hrvaški, Sloveniji, Bosni in Hercegovini, Makedoniji in Črni gori in da so narodnoosvobodilni odbori in deželni protifašistični sveti narodne osvoboditve temeljni organi ljudske oblasti in da je protifašistični svet narodne osvoboditve Jugoslavije vrhovno, zakonodajno in izvršilno predstavniško telo narodov in države Jugoslavije kot celote.

Ta zgodovinska dejstva in pot, ki si jo je v dokumentih začrtala KPJ, je Jugoslavijo pripeljala na pot zmage in nadaljnjega razvoja socializma.

Danes je Jugoslavija edina, ki ima specifični koncept razvoja družbenih sil in odnosov. Samoupravljanja nima nobena druga država, zato našega razvoja ne moremo posnemati od nikogar.

Vedno znova naš koncept dopolnjujemo in izboljšujemo. Delovni človek in družba kot celota upravlja z vsemi sredstvi.

Vodilna sila našega razvoja pa je prav gotovo ZKJ. Z novim zakonom o združenem delu je bila začrtana nadaljnja pot in izvedene so bile revolucionarne spremembe v družbenoekonomskih in proizvodnih odnosih in storjen pomemben korak pri utrjevanju družbenega položaja delavcev. Naša družba se razvija vedno bolj svobodno, samostojno in samoupravno, vedno bolj se krepi samoupravna vloga delovnega človeka v združenem delu in v drugih samoupravnih skupnostih njegovih interesov. Največja naloga je vsekakor nadaljnje utrjevanje samoupravljanja, ki bo dosledno zagotavljalo vodilno družbeno vlogo delovnega človeka v združenem delu in v drugih samoupravnih skupnostih njegovih interesov. Največja naloga je vsekakor nadaljnje utrjevanje samoupravljanja, ki bo dosledno zagotavljalo vodilno družbeno vlogo delavskega razreda oz. delovnega človeka.

V zunanji politiki pa zagovarjamo načela suverenosti, neuvrščenosti in ozemeljske nedotakljivosti.

Ob dnevu republike bo organiziranih vrsta proslav in svečanosti akademij.

V Papirnici Količevo bomo ta pomembni praznik povezali tudi s podelitvijo jubilejnih nagrad delavcem, ki so zaposleni v Papirnici Količevo 20 let oz. ki imajo 20 ali 30 let delovne dobe. Tako bo ta proslava imela še bolj pomemben in svečan značaj.

Mija Bizjak

OB PRAZNIKU REPUBLIKE —

29. novembru čestitajo vsem članom kolektivov

Papirnica Količevo

Papirnica Vevče

Uredniški odbor

60-letnica oktobrske revolucije

7. novembra je minilo 60 let, odkar se je v Rusiji začela velika socialistična revolucija, ki je pomenila zmago delavskega razreda in nastanek prve socialistične države.

Zaradi neznoznega položaja, ki je nastal v 1. svetovni vojni, zaradi pomanjkanja orožja in streliva, zaradi hude lakote so se ljudske množice vse bolj upirale, da tudi del buržoazije s carsko vlado ni bil več zadovoljen.

Tako so se začeli nemiri in demonstracije v Petrogradu. Na stran demonstrantov je stopila tudi vojska. Carska vlada je odstopila. Buržoazija je takoj sestavila začasno vlado.

V Rusiji je tako nastalo dvovladje: buržoazna vlada in petrburški sovjet, ki je nastal po revoluciji 1905. leta.

Da bi se situacija v Rusiji rešila in da bi revolucija uspela, bi se morala za Rusijo vojna končati. Zato so boljševiki hoteli skleniti premirje. Ker je v petrburškem sovjetu nastal razdor med boljševiki in manjševiki prav zaradi tega vprašanja, se je Lenin vrnil iz Švice in nastopil v Tavrijski palači pred petrburškimi komunisti z znanimi aprilskimi tezami, ki so postale nov program boljševiške stranke. V tezah je ugotovil, da je prva stopnja revolucije končana, oblast je prevzela buržoazija. Dvovladje ne more dolgo trajati, do demokratičnega miru, do kruha in zemlje ni mogoče priti drugače, kakor s

strmoglavljenjem buržoazije in z diktaturo proletariata.

Popolnejšo obliko od parlamentarne republike je republika sovjetov. Lenin je poudaril, da se morajo ljudske množice same poprej zavedati nujnosti in koristnosti socialističnega reda.

Sovjeti so vseskozi delovali v smeri premirja, vedno znova so ruske množice demonstrirale tako, da je buržoazna vlada začela zapirati in pobijati komuniste. Boljševiki so sklenili, da je treba pripraviti oboroženo vstajo. Ustanovili so revolucionarne odbore in rdečo gardo.

Vstaja in revolucija se je začela najprej v Petrogradu nato pa v drugih mestih in tudi zmagala.

Kmalu zatem pa so kontrarevolucionarji skušali s pomočjo zunanje intervencije premagati revolucijo. Boji so bili težki in hudi, vendar se je ruski narod rešil zatiranja in zaostalosti, ki je bila v Rusiji pred revolucijo.

Obletnico oktobrske revolucije so proslavile vse socialistične dežele, saj je bila zgled mnogim socialističnim revolucijam kasneje v drugih deželah.

B. M.

V. I. Lenin na Rdečem trgu v Moskvi maja 1919. leta

Nagrade delavcem za dolgoletno delo

VEVČE, NOVEMBER — 25. novembra je imel delavki svet Papirnice Vevče slavnostno seje v počastitev »dneva republike«.

Ob tej priliki so prejeli nekateri člani delovnega kolektiva jubilejne nagrade in priznanja za dolgoletno delo.

Nagrade in priznanja je prejelo 61 delavcev. Od tega 26 delavcev za 30 let delovne dobe, 23 delavcev za 20 let delovne dobe in 12 delavcev za 10 let delovne dobe.

Tudi člani zveze borcev so se na ta dan zbrali. Po kratkem nagovoru so prejeli knjižna in druga darila v spomin na veliki dan pred 34. leti.

Vsem borcem in nagrajencem iskreno čestitamo za praznik republike.

J. R.

Papirnica Vevče

Gibanje proizvodnje v mesecu oktobru 1977

	Oktober 1977	φ I.-X. 1977	φ I. 1976 = 100
Klasični papirji	108,2	141,7	
Premazani papirji	155,2	140,6	
Skupaj:	124,4	141,3	
Lesovina	142,0	114,4	
Tapete	136,6	130,9	
Izvoz ton	101,9	97,8	
Izvoz \$	106,3	100,1	

Izkoriščenje zmogljivosti papirnih ter premaznega stroja

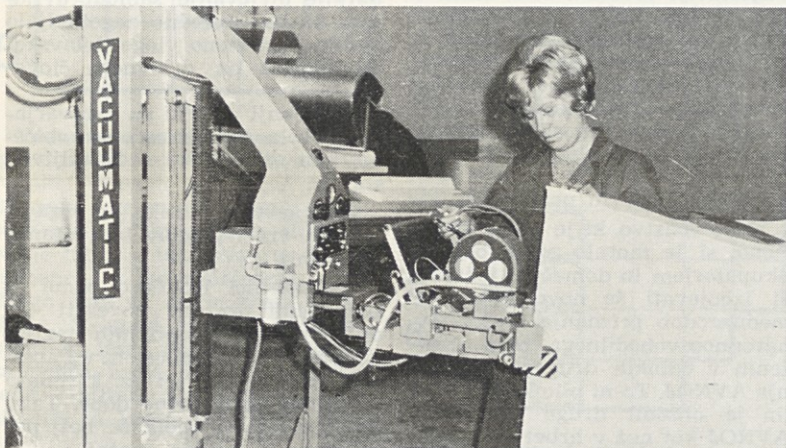
	Oktober 1977	φ I.-X. 1977	φ I. 1976
II. PS	95,7	91,9	90,3
III. PS	93,0	88,0	89,2
IV. PS	95,0	92,0	86,0
Skupaj:	94,6	90,6	88,4
V. PS	71,5	64,7	—
Premazni stroj	64,7	66,2	62,1
Izmet klasičnih papirjev			
II.—IV. PS %	16,26	12,84	13,87
Izmet na V. PS %	35,87	31,98	—
Izmet na premaz. stroju	21,93	21,06	19,92

Proizvodnja papirja je v mesecu oktobru glede na preteklo obdobje vidno nazadovala. Glavni vzrok temu je predvsem znatno povečana zaloga nedovršene proizvodnje (za ca. 700 ton), povečan izmet ter zahtevnejši proizvodni program. Tako smo v stari proizvodnji izdelovali predvsem kulerje, bankposte, persnolahke ter mehanografske papirje. Na V. PS pa smo kot običajno izdelali največ univerzalnih tiskarskih papirjev, dobro tretjino pa premazanih papirjev. Izmet je znatno porasel tako v stari proizvodnji kot tudi na V. PS, zastoja pa so se gibal v normalnih mejah.

Tudi proizvodnja premazanih papirjev na PRS je glede na pretekla obdobja znatno zaostajala in sicer predvsem zaradi 4-dnevnega remonta premaznega stroja ter znatno povečanih zalog nedovršene proizvodnje. Tudi izmet je bil nekoliko v porastu, nepredvideni zastoja pa so se znatno znižali.

Proizvodnja lesovine je porasla zaradi večjih potreb v osnovni proizvodnji.

Proizvodnja tapet je bila v oktobru še vedno v znamenju ugodne konjunktura in zato še vedno nadpovprečna.

»Čim manj ročnega štetja papirja,« pravi tovarišica Tinka Nadž, ki dela ob novem stroju za štetje (foto: C. Zupančič)

Važnejši seminarji v novembru in decembru

VEVČE, NOVEMBER — Visoka šola za organizacijo dela Kranj in zavod za tehnično izobraževanje Ljubljana razpisujeta za mesec november in december 1977 seminarje po programu funkcionalnega izobraževanja.

Objavljamo naslove in datume važnejših seminarjev, za katere se lahko odločijo strokovni delavci v posameznih oddelkih ali službah, če menijo, da je vsebina seminarja aktualna za stroko oz. za delavca v njihovih oddelkih. Seminarji so stalni in po vsebini podobni, za to naj se jih udeležijo tisti strokovni delavci, ki na podobnih seminarjih še niso sodelovali.

1. Tržna politika z nabavnim in prodajnim poslovanjem v OZD — 14. do 17. 11. 1977
2. Pnevmatika v industriji, II. stopnja — 21. do 25. 11. 1977
3. Pnevmatika v industriji, III. stopnja — 12. do 15. 12. 1977
4. Pnevmatika in hidravlika v industriji — posvet — 5. do 7. 12. 1977
5. Hidravlika v industriji, II. stopnja — 19. do 22. 12. 1977
6. Tehnika skladiščenja in organizacija poslovanja skladišč, I. stopnja — 5. do 9. 12. 1977
7. Standardizacija v proizvodnji in potrošnji — 8. do 11. 12. 1977
8. Pravna ureditev izobraževanja v delovnih organizacijah — 15. do 17. 11. 1977
9. Delovni rezultat in poslovni uspeh v delitvi OD — 21. do 24. 11. 1977
10. Organizacija vzdrževanja delovnih sredstev — 21. do 24. 11. 1977
11. Družbenoekonomske in sistemske osnove združenega dela — 14. do 18. 11. 1977

Udeleženci prejmejo na seminarjih vso potrebno gradivo, da bodo lahko ustrezno sodelovali, seveda so seminarji namenjeni strokovnjakom, ki so direktno ali indirektno povezani z v naslovu seminarja omenjeno problematiko. Ob pravočasnih prijavah ureja udeležbo izobraževalni center podjetja.

S. R.

K rezultatom poslovanja v devetih mesecih 1977

VEVČE, NOVEMBER — Poslovni rezultati Papirnice Vevče v obdobju januar—september 1977 kažejo na skromen finančni učinek, vendar precej boljši kot konec šestmesečnega obdobja. Med glavne vplive za takšno značilnost doseženega rezultata štejemo predvsem porast zalog neprodanega papirja. Zaloge gotovega papirja so se namreč od stanja v polletju premikale le navzgor in dosegle konec septembra porast za 141 odstotkov. Obenem to pomeni, da rezultat količinske proizvodnje lahko razlagamo kot relativno dober, saj je plansko zastavljen cilj v proizvodnji papirja dosežen z 93,2 odstotka, v proizvodnji tapet pa s 115,8 odstotka.

Pregled pomembnejših učinkov na področju količinske proizvodnje daje naslednjo sliko.

PAPIR

Skupno v devetih mesecih smo dosegli 39.850 ton gotove proizvodnje, kar predstavlja mesečno povprečje 4.428,8 ton. Ta rezultat kaže na izboljšanje v primerjavi s polletjem, in sicer za 3,8 odstotka. Primerjava s plansko zastavljeno nalogo kaže, da dejansko dosežena skupna proizvodnja papirja predstavlja 93,2 odstotka plana (v polletju 90 odstotkov). Primerjava z enakim obdobjem leta 1976 kaže, da smo letos na papirnih strojih in premaznem stroju

dosegli za 42 odstotkov več proizvodnje. Ves napredek proizvodnje glede na leto 1976 je dosežen z novo proizvodnjo na novem papirnem stroju. Primerjava med »stara« in novo proizvodnjo kaže, da je »stara« proizvodnja izpolnila plan s 106 odstotki (v polletju 109 odstotkov), proizvodnja na novem papirnem stroju pa s 76,8 odstotka (v polletju 65 odstotkov), kar obenem pomeni, da zaostanek v skupnem planu proizvodnje (7 odstotkov) gre v celoti v breme zaostanka na novem papirnem stroju. Razvidno je tudi, da proizvodnja na novem papirnem stroju beleži bistveno izboljšanje glede na svoj količinski rezultat v polletju.

TAPETE IN LEPILO

V proizvodnji tapet je v devetih mesecih dosežena količina 1.480.650 rolic ali 7.847.000 m² tapetnega traku, kar je zelo soliden rezultat, saj je plan presežen za 15,8 odstotka (v polletju za 11 odstotkov). Tudi glede na enako obdobje leta 1976 je proizvodnja tapet letos dosegla kar za 25,7 odstotkov višjo količinsko proizvodnjo.

Proizvodnja lepila je zaključila devetmesečno obdobje s količino 13.160 kg, kar predstavlja za 17 odstotkov presežen plan (v polletju za 4 odstotke) in za 9 odstotkov višjo proizvodnjo kot v enakem obdobju leta 1976.

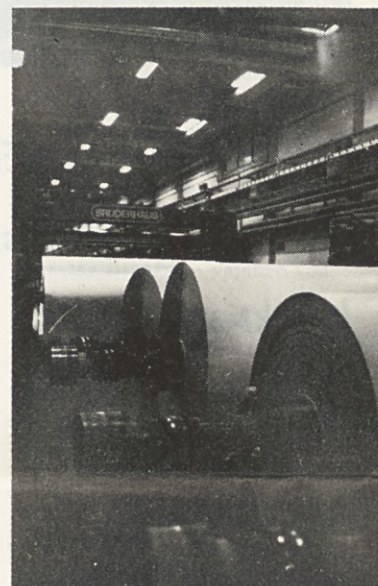
— Proizvodnja papirja v oktobru je globoko pod planom in tudi pod desetmesečnim povprečjem. Glavni vzrok za takšno stanje je porast zalog nedovršene proizvodnje. Nedovršena proizvodnja se je namreč od stanja konec septembra povečala konec oktobra za 498 ton ali 34 odstotkov.

— Ugodna proizvodnja tapet se je nadaljevala tudi v oktobru. Razvidno je, da ima oktober ugodnejši rezultat kot desetmesečno povprečje 1977.

— Količinska prodaja papirja je višja od dosežene proizvodnje v oktobru (103 tone), kar pomeni, da je zaloga gotove proizvodnje iz septembra rahlo padla (za 7 odstotkov). Izvoz papirja je glede na plan še nadalje skromen.

— Padec normalnega časovnega koriščenja kapacitet premaznega stroja je povezan s 3,5-dnevnim remontom, ki je bil izveden v oktobru.

D. T.

Papir s V. PS čaka na rezanje v formate ali zvitke

PAPIRNICA VEVČE IZ REZULTATOV POSLOVANJA V OKTOBRU 1977

Stanje količinske proizvodnje

Proizvod:	Doseženo oktober 77	Indeks na plan 77	Indeks na I. do X. 77
Papir skupno ton	3.845	81,0	88,0
— klasični	2.197	74,0	77,0
— premazani	1.648	90,8	110,2
Lesovina ton	355,4	142,0	124,0
Tapete rolic	172.502	122,0	104,0
Lepilo kg	1.010	80,6	71,5
Elek. energija MWh	3.712	92,5	105,0
Toplotna energija ton	36.007	99,5	113,0

Stanje količinske prodaje zalog

Proizvod:	Prodano skupno	Prodano doma	Prodano izvoz	Zaloga 31. X. 77
Papir skupno ton	3.948,2	3.397,8	550,4	3.039
— klasični	2.335,3	2.065,8	269,5	2.832
— premazani	1.612,9	1.331,0	281,9	207
Tapete rolic	158.994	156.944	—	259.000
Lepilo kg	1.277	1.277	—	1.122

Časovno koriščenje kapacitet v proizvodnji papirja

Stroj	Stopnja oktober 77	Stopnja I. do X. 77	Fond časa oktober 77
PS II.	95,6	93,7	31 dni × 24 ur
PS III.	93,0	94,6	31 dni × 24 ur
PS IV.	95,0	93,6	31 dni × 24 ur
PS V.	71,5	74,3	31 dni × 24 ur
Pr. stroj	64,7	68,4	31 dni × 24 ur

Petnajst tisoč kilogramov ovojnega natron papirja je skladiščeno kar na prostem in »strokovno« pokrito s folijo

Propad cen za švedsko celulozo

Dva največja švedska proizvajalca celuloze Stora Kopparberg in Sodra sta potrdila, da sta zmanjšala cene za beljeno celulozo s 1. oktobrom za 40 \$ po toni. Znižanje naj bi prispevalo k stabilizaciji zahodnoevropskega trga s celulozo. Na omenjeni dve družbi odpade več kot 1/4 švedskih kapacitet za proizvodnjo celuloze v skupni višini 5,5 milijonov ton. Ostali proizvajalci celuloze na Švedskem bodo podobno ukrepali. Znižanje švedskih cen pomeni, da bodo napori nordijskih proizvajalcev za stabilizacijo cen definitivno izničeni zaradi penetracije severnoameriških dobaviteljev na zahodnoevropski trg. Nove švedske cene za četrti kvartal 1977 so 350 \$ za beljeno sulfatno celulozo oz. 330 \$ za beljeno sulfatno celulozo. Severnoameriški proizvajalci, ki koristijo le 65 do 70 odstotkov kapacitet in imajo zalogo 1,2 milijonov ton, ponujajo celulozo po še nižjih cenah od švedskih. (TA)

(Vir: Financial Times 27375, 5. 10. 1977)

**Dopisujte
v svoj
časopis!**

Z referendumom v novo organiziranost

VEVČE, NOVEMBER — Zakon o združenem delu govori tudi o pravicah in dolžnostih delavcev pri organiziranju temeljne organizacije. Z določbo v 320. členu imajo delavci pravico in dolžnost organizirati del delovne organizacije kot temeljno organizacijo, če so dani naslednji pogoji:

— da je tak del delovna celota

— da je možno rezultat dela v delovni celoti samostojno izraziti kot vrednost v delovni organizaciji in na trgu

— da lahko delavci kot temeljna samoupravna skupnost delavcev v tej celoti uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice.

Če so delavci oziroma sindikat ali organi upravljanja v delovni organizaciji mnenja, da so v katerikoli delu delovne organizacije ali temeljne organizacije izpolnjeni zakonski pogoji, da se ta del organizira kot temeljna organizacija, morajo dati pobudo za njeno organiziranje in sklicati zbor delavcev tega dela. Na zboru delavci ocenjujejo, ali so podani pogoji za organiziranje temeljne organizacije (TOZD). Če delavci na zboru ocenijo, da so pogoji podani, z referendumom odločijo, da se organizira temeljna organizacija.

Razprava že od leta 1973

Brž ko so bili znani amandmaji zakona o združenem delu, se je v delovni organizaciji že začelo razpravljati o novi organiziranosti. Spomnimo pa se, da so bili prvi poskusi decentraliziranega vodenja in upravljanja podjetja na samoupravnih principih že leta 1958 v obliki ekonomskih enot, kar je trajalo 10 let. Iz različnih objektivnih razlogov ta sistem ni mogel trajati dolgo. Prikazani uspehi enot niso bili realni. Premalo stimulatивно je bilo tudi kasnejše zasledovanje znižanja stroškov in nagrajevanja po tem kar ni zadoščalo napredku v tej smeri.

Organiziranost in samoupravljanje po obratih

Obračunski sistem in kalkuliranje smo spremenili in s 1. januarjem 1968 prešli na obračun po direktnih stroških.

Ta sistem je veljal do danes in je vsem članom kolektiva dobro znan. Vsi načini nagrajevanja ob tem sistemu so bili opuščeni. Ostalo je le nagrajevanje po enoti proizvoda skupno za celotno proizvodnjo, ne glede na uspehe posameznih obratov, dalje nagrajevanje po doseženem poslovnem uspehu, oziroma dobičku podjetja in nagrajevanje po normah, kjer te obstajajo. Prav ta zadnji način je ostajal izven pozornosti. Nismo ga zadosti spreminjali, analizirali in izpopolnjevali. Nasprotno, vse manj je bilo dodatnih oblik nagrajevanja. Osnovni kriteriji so bili večkrat spremenjeni. Pa ne na osnovi analiz, spremembe so bile posledica notranjih pritiskov, ne da bi bili upoštevani rezultati dela. Posledice so bile kmalu očitne. Produktivnost, kvaliteta dela in izdelkov in disciplina so stagnirale ali celo nazadovale. Kadrovske in tudi finančne težave so bile stalno prisotne.

Uvajanje TOZD

Že oktobra 1973 je bil izdelan prvi predlog nove organizacije po TOZD v več variantah. Organi upravljanja so v razpravo dobili predlog, po katerem naj bi formirali 5 TOZD ali pa naj bi se odločili za enotno delovno organizacijo. Oboji, zbori delavcev in DS so se odločili, da še ne bi prešli v TOZD. Motiv za to je bil v tem, da še nimamo možnosti in osnovnih pogojev, ker je prav tedaj organizacija združenega dela Papirnice Vevče začela z velikimi pripravami za novo, do sedaj največjo investicijo, gradnjo V. PS.

Jasno je bilo, da je bila s tem predvidena sprememba v strukturi podjetja. Obratovati je začela tudi nova toplarna, za katero ni bilo izkušenj, normativov, planov. V poizkusnem obratovanju je bil tudi obrat za izdelavo zidnih tapet.

V letu 1976 je potekala razprava o drugem predlogu v vseh družbenopolitičnih organizacijah. Po tem predlogu naj bi ustanovili 3 temeljne organizacije združenega dela: TOZD Papir, TOZD Grafični papirji, TOZD Tapete in skupnost skupnih služb, katero naj bi sestavljale skupne strokovne službe, energetika, vzdrževanje in družbeni standard.

Program ni bil izvedljiv zaradi pomanjkanja strokovnega dela na planu, nedokončane investicije na V. PS, prešibke računovodske službe, četudi so bili osnutki normativnih aktov pripravljeni. Prav tedaj se je sprejel zakon o združenem delu. Nekatere rešitve so bile še nejasne, predvsem pa to, kako in po katerih predpisih se bo urejalo prehodno obdobje. Določila zakona, oziroma stališča o izvajanju, so bila izoblikovana šele v zadnjem času na raznih posvetovanjih, sejah in

sestankih. Tako je nastal nov predlog organiziranja, samoupravljanja ter prilaganja zakona o združenem delu.

Analizirali so osnovne pogoje za ustanovitev TOZD

Osnovni pogoji za sprovedbo koncepta iz prejšnjega leta so dozoreli. Nova investicija je v pogonu, tapetni oddelek je postal ekonomska celota.

Javna razprava je v zadnjem času razčistila mnoge dvome in stališča v organizaciji skupnih služb, o njihovem obsegu, predvsem pa o odnosih, ki naj vladajo med skupnimi službami in TOZD.

S tem, kar je pokazala analiza pogojev, je bila komisija mnenja, da bo do konca leta organizirano računovodstvo tako, da bo lahko beležilo rezultate dela vseh TOZD. Temeljilo bo dosledno na dohodkovnih odnosih. Z obračunavanjem celotnega dohodka, stroškov in finančnega uspeha po normativnih TOZD, smo že začeli. Do konca leta menijo, da bo račun točnejši. Potrebno bo le nekaj tehničnih sprememb in dopol-

Predsednik zbora delavcev oddelka za vzdrževanje Marjan KOCJANČIČ in predsednik zbora delavcev energetike Milan IZGORŠEK vodita skupni zbor

S seje DS

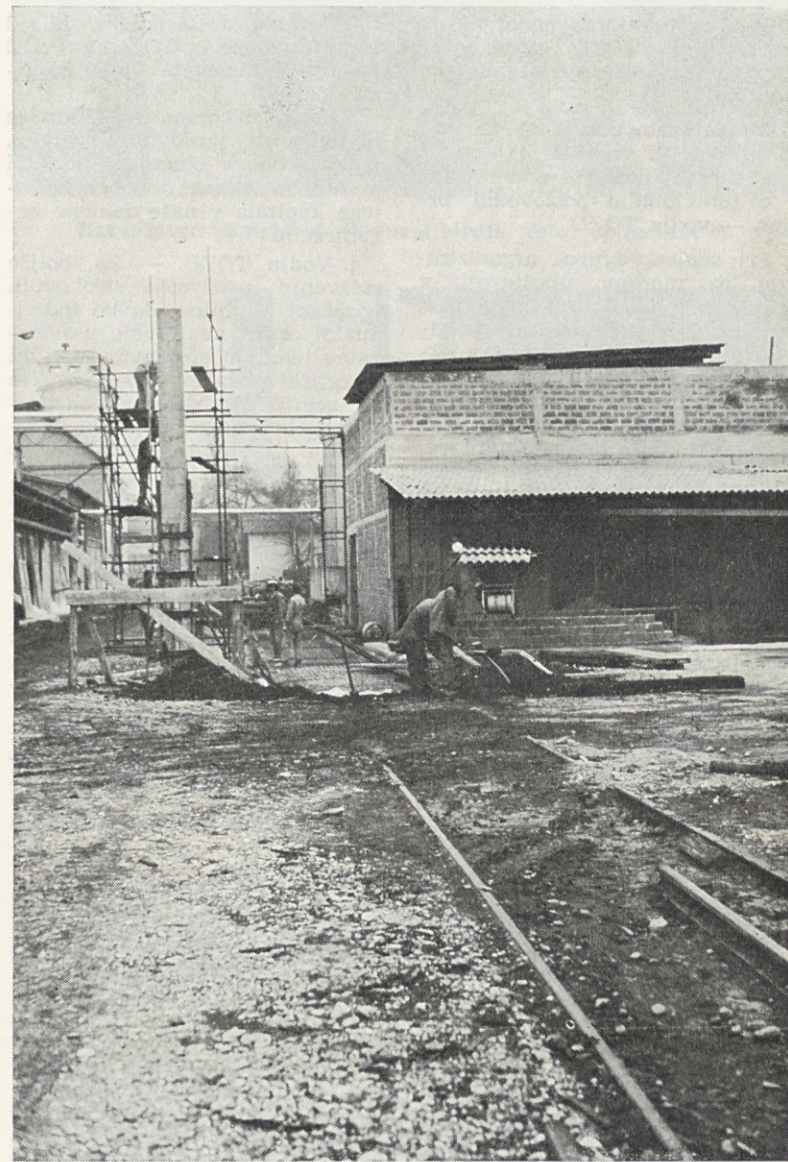

Zbor delavcev 2. novembra, kjer so razpravljali o organizaciji skupnih služb in organiziranosti TOZD v Papirnici Vevče

nitev. Eno velikih del bo razdelitev vrednosti osnovnih in obratnih sredstev po TOZD in delovni skupnosti skupnih služb. Velik vpliv bodo imeli plani in kalkulacije, cenitev in ostali instrumenti obračuna.

V prejšnji analizi samoupravljanja in po izkušnjah zadnjih dveh let je razvidno, da so že doslej najvažnejše probleme reševali preko zborov delavcev in po posameznih delovnih enotah. V

bodoče, ko bodo delovali novi tehnično-računovodski pogoji, bo v TOZD možno samostojno razpravljati in upravljati z rezultati dela temeljne organizacije ali delovne enote. Delovne enote TOZD ali pa strokovne službe znotraj delovne skupnosti bodo prav tako lahko odločale o vseh vprašanjih. Seveda pa ne popolnoma samostojno, ampak v odvisnosti od zaključkov celotnega TOZD ali delovne skupnosti.

Ob obratu za razpuščanje kaolina so začeli koncem oktobra s prestavitvijo industrijskega tira. Delo bo trajalo nekaj tednov

Referendum je uspel — delavci so se odločili

Po mnogih analizah, razpravah in pretehtavanju možnosti, v glavnem pa v želji, da bi Organizacija združenega dela Papirnica Vevče gospodarsko in samoupravno napredovala bolj kot doslej, so se delavci odločili za novo organiziranost. Z referendumom 9. novembra 1979 je bilo zglasovano in odločeno.

Volišča na treh mestih v obratih so bila odprta že ob 5. uri zjutraj, za posamezne izmene pa tudi že prejšnji večer. Delavci so se odločili za 4 temeljne organi-

zacije združenega dela. Izidi referenduma pa so bili naslednji: TOZD »Tehnični papirji«: za 464 glasov, proti 110 glasov TOZD »Grafični papirji«: za 130 glasov, proti 6 glasov TOZD »VETA«: za 72 glasov, proti 3 glasovi TOZD »Družbeni standard«: za 19 glasov, proti 12 glasov

Obstaja še vprašanje organizacije skupnosti skupnih služb. Pričakovati je ustrezne predloge za ustanovitev. Seveda pa bo tudi to treba zaključiti z letom 1977.

S. R.

Na volišču v obratu tapet

Predstavljamo vam nove temeljne organizacije združenega dela

VEVČE, NOVEMBER 1977 — Štiri temeljne organizacije združenega dela in delovna skupnost skupnih služb tvorijo organizacijo združenega dela Papirnice Vevče. Ta način združevanja dela, skladen z zakonom o združenem delu, bo začel z začetkom naslednjega leta. Primerno je, da članom kolektiva predstavimo vsako TOZD posebej, čeprav bi lahko trdili, da mnogi njene sestavne dele že poznajo, ne poznajo pa njene organiziranosti. V vsaki številki našega glasila, ki bodo izhajale v naslednjih mesecih, se bomo ozrli na eno izmed teh organizacij. Začnimo danes s TOZD »Grafični papirji«.

Predlog samoupravne organiziranosti tega TOZD glede na to predvideva naslednje organe upravljanja:

- zbor delavcev
- delavski svet
- mešani poslovni odbor
- individualni poslovni organ — vodja TOZD.

Pri samoupravnem organiziranju pa moramo upoštevati, v smislu zakona o združenem delu, še naslednje prilagoditve: pri financiranju novih kapacitet v okviru V. papirnega stroja je, poleg inozemskega sovlagatelja, finančno sodelovalo tudi 46 delovnih organizacij iz vse države. Pogodbe o poslovnem sodelovanju in skupnem vlaganju so bile podpisane v letih 1973 do 1976. Obstojta pa program prilagoditve teh pogodbenih odnosov novim načelom zakona o združenem delu, torej dohodkovni povezanosti. Zato bomo v naslednjih mesecih pričeli akcijo z vsemi našimi sovlagatelji, da bi pogodbe o skupnem vlaganju dopolnili z novimi ustavnimi in zakonskimi načeli o dohodkovnih odnosih. Glede na dosedanje kontakte s temi delovnimi organizacijami lahko trdimo, da bomo take odnose lahko ustvarili z večino naših poslovnih partnerjev.

Končna pravna formulacija organiziranosti

TOZD »Grafični papirji — V. PS« bo predstavljal temeljno organizacijo, organizirano na podlagi samoupravnega sporazuma in ustanovne pogodbe o tujem vlaganju med tremi subjekti:

- delavci te temeljne organizacije
- tujim partnerjem po pogodbi o vlaganju sredstev
- 46 delovnih organizacij na podlagi samoupravnih sporazumov o združenju sredstev in tem, da delovna organizacija Papirnice Vevče nastopa kot nosilec in predstavnik tega združevanja pred zunanjim podpisnikom sporazumov oz. pogodbe.

Predlog za organizacijo samoupravnih organov

- Zbor delovnih ljudi — vsi delavci TOZD
- Delavski svet TOZD. Število članov delavskega sveta bi bilo treba določiti v skladu s sporazumom med ostalimi TOZD. Glede na številčno stanje bi bilo verjetno zadosti okoli 20 delegatov.
- Mešani poslovni odbor. Po pogodbi o vlaganju tujega kapitala je predviden 6-članski odbor, in sicer:
  - Bruderhaus — da 2 člana
  - Papirnica Vevče — 4 člane.

Predlagamo, da bi od tega bila 2 člana direktno iz TOZD V. PS, 2 pa iz strokovnega vodstva Papirnice Vevče.

Kakšne so kompetence, pravice in dolžnosti poslovnega odbora, je določeno v omenjeni pogodbi in tudi v zakonu o vlaganju tujega kapitala v naše delovne organizacije.

4. Vodja TOZD. — Za boljše reševanje predvsem strokovnih vprašanj bo nujno, da bo individualni organ imel svoje posvetovalno telo, kot strokovni sveti ali kolegijski posvetovalni organ. Na ta način bi bila zagotovljena strokovna obravnava, priprava in izvajanje izvršilnih funkcij, kar je naloga individualnega organa.

Po novem zakonu strokovni sveti niso več samoupravni organi, temveč le posvetovalna telesa individualnega organa. S tem se izenači njihova funkcija s kolegijskim. Kakšno ime naj bi ta telesa imela, je treba predvideti za vse TOZD enako.

V nadaljnjem razvoju upravljanja s tem TOZD pa je potrebno predvideti razširitev mešanega poslovnega odbora z enim ali več delegati iz vrst domačih sovlagateljev, v smislu skupnega upravljanja na osnovi združevanja dela in sredstev ter dohodkovnimi odnosi.

2. EKONOMSKI POGOJI

a) Število delavcev:

Trenutno stanje vseh zaposlenih na V. PS je 156. Če upoštevamo še vzdrževalce, ki so v tej delovni enoti stalno prisotni, npr. transport ter končne potrebe za optimalno obratovanje izdelave, lahko računamo v bodoče s ca. 180 delavci.

b) Osnovna sredstva:

Vrednost osnovnih sredstev tega TOZD znaša din 522.158.000, stanje 1. 1. 1977. Ta vrednost se bo po izgraditvi vseh pomožnih ter dodatnih objektov povečala na ca. 540 mil. din.

Letni znesek amortizacije za 1. 1977 znaša din 47.417.000, ki se bo prav tako povečal.

c) Obratna sredstva:

Obseg potrebnih obratnih sredstev za poslovanje TOZD do sedaj ni bil ugotovljen zato, ker se obrat nahaja še v poskusni proizvodnji. Težave predstavlja tudi dejstvo, da večino surovin in materiala za ta stroj nabavljamo in skladiščimo skupaj, tudi za druge obrate, kar je brez dvoma edino racionalno.

Grob predračun potrebnih obratnih sredstev za predvideni obseg poslovanja tega TOZD bo

znašal okoli 60 milijonov din. Od tega je krito z dolgoročnim kreditom za obratna sredstva pri LB le 21 milijonov din. Razlika do izračunanih potreb se krije s kratkoročnimi krediti, izvoznimi krediti in z lastnim skladiškom obratnih sredstev papirnice kot celote.

Zgornji predračun je le približen in ga bo potrebno bolj točno obdelati, ko bo poskusna proizvodnja končana.

Razdelitev obratnih sredstev je sedaj tehnično nemogoče izvršiti zaradi skupne nabave in tudi drugih problemov, katere bomo morali postopoma odpravljati. Razmejitev obratnih sredstev ali celo ustanavljanje posebnih žiro računov, bi povzročilo ogromne dodatne stroške, fin. evidenco ter komplicirano tehniko pri domačem, še bolj pa uvoznem (in izvoznem) poslovanju. V dosedanjem, že zastavljenem obračunu dohodka in njegove delitve, bodo doseženi vsi vsebinski cilji s tega področja, ki jih zahteva zakon o združenem delu, na najracionalnejši način. Le-ti bodo omogočali dosledno izvrševanje in uveljavljanje pravic delavcev do ustvarjanja in razpolaganja z dohodkom, ustvarjenim z lastnim delom ali pa s skupnim — združenim delom.

č) Proizvodnja, asortiment:

Pričakovana letna proizvodnja V. papirnega stroja znaša 30.000 do 40.000 t papirja, odvisno od asortimenta, predvsem pa od gramature papirja. Pri povprečnem asortimentu gramature ter premazanih papirjev bo proizvodnja znašala ca. 35.000 t letno. Obseg proizvodnje temelji na garancijskih kapacitetah papirnega stroja, in sicer:

Gramatura nepremazanih papirjev v gramih	40	70	100
brzina papirnega stroja m/min	440	360	260
bruto proizvodnja ton/24 ur	95	136	140

Sušilna skupina — konstantni del stroja je izdelan tako, da omogoča vsaj 12% povečanja proizvodnje (po pogodbi).

Dosedanji rezultati proizvodnje dokazujejo, da bodo te garancijske vrednosti lahko dosežene ali presežene, upoštevajoč znatno rezervno v brzini stroja, v dosedaj še visokih zastojih in veliko razliko med bruto in neto proizvodnjo.

Pod predpostavko, da bo poskusna proizvodnja do konca leta zadovoljivo uspela, lahko računamo v 1. 1978 na naslednjo proizvodnjo:

neto proizvodnja 1978
— raznih papirjev 30.000 ton
Predpostavljati moramo, da bo plan proizvodnje temeljil pretežno na tanjših papirjih, po katerih je veliko povpraševanje, medtem ko se je povpraševanje po ofsetnih papirjih, srednjih in višjih gramatur, zmanjšalo. V prid nižjih gramatur govori tudi manjša poraba celuloze, kjer smo v večji meri odvisni od uvoza.

Realizacija — celotni dohodek je bil v letošnjem letu planiran v višini din 386.800.000,—

V I. polletju smo na V. PS dosegli realizacijo	108.883.000
v VI. mesecu	24.985.000
skupaj predvideno v letu 1977	316.869.000
ali 82% plana.	

Plan celotnega dohodka za 1. 1978, pri količini ca. 30.000 t papirja bi znašal približno dinarjev 510.000.000.

Takšen plan vsebuje precejšnje rezerve, saj bi povprečna mesečna proizvodnja znašala le 2500 t. Prekoračeni plan celotnega dohodka bi dal tudi možnost samostojnega odplačevanja obveznosti iz investicijskih posojil.

Finančne obveznosti

Velika investicijska vsota je terjala tudi veliko kreditov, iz katerih izvirajo ogromne obveznosti. Poleg kreditnih obvez imamo tudi obveze do domačih sovlagateljev, ki bodo dokončno znašale okoli 50 mil. din, od katerih bo treba znaten del vrniti glede na kreditni odnos, ki je bil prvotno zasnovan.

Umestno bi bilo, da bi v danem trenutku odplačali tudi tuje vlaganje v znesku 5 mil. DM, kar znaša ca. 40 mil. din.

Finančna služba bo morala izdelati amortizacijske načrte za te kredite in za odplačila sovlagateljem, iz katerih bodo razvidne obremenitve v naslednjih letih za odplačilo glavnice ter obresti.

Analiza ekonomskih elementov kaže, da je pomembnost tega obrata tako velika, da opravičuje in zahteva predvideno organizacijo samostojnega TOZD. Kaže, da ni ne tehnoloških ne ekonomskih preprek za doseg tega cilja.

Sodelovanje tujega in domačega združevanja sredstev v tej proizvodnji pa še dodatno zahteva formiranje ekonomsko samostojne delovne organizacije s posebnim obračunom (bilanco) in delitvijo doseženega dohodka, tj. udeležbe pri dohodku ali riziku.

3. BODOČI RAZVOJ TOZD

a) Uvajanje, poskusna proizvodnja

Prva etapa — poskusna proizvodnja bo predvidoma končana do konca leta, tj. še pred organiziranjem TOZD. Proizvodnja bo morala v tem roku doseči garancijske kapacitete po količini, asortimentu in kvaliteti.

V tem času je treba dokončati tudi investicijska dela na spremljajočih objektih, kot npr. razpuščanje kaolina, vodočistilne naprave, razpuščanje izmeta, odsevanje in razpuščanje odrezka dodelave ter naknadna dodatna dela, kot transport zvitkov V. PS — premaz ter še nekatere manjše dopolnitve (priprava mase, doziranje itd.). Ta dela se bodo zavlekla delno še v naslednje leto.

Druga etapa — bo v pogledu investicijskega razvoja omejena na eventualno odpravljanje ozkih grl, kar bo pokazala praksa.

Investicijski razvoj

Poleg odpravljanja ozkih grl pa bi bilo zelo koristno racionalizirati in ekonomizirati stroj z uvedbo oz. nabavo procesnega računalnika, na kar smo računali že pri sestavljanju investicijskega programa, vendar zaradi omejenih investicijskih in deviznih sredstev tega ni bilo mogoče uresničiti. Ni pa tu nič zamujenega, kajti uvajanje procesnega krmiljenja na papirnih strojih je optimalno šele tedaj, ko stroji že polno, oz. brezhibno obratujejo.

Začetek te investicije pa bo verjetno tempiran na čas, ko bo V. stroj ustvaril dovolj sredstev za odplačilo obveznosti ter še za razširjeno reprodukcijo.

Na druge investicijske posege pa v nekaj naslednjih letih verjetno ne moremo misliti, saj bodo vsa ustvarjena sredstva porabljena za odplačevanje obstoječih kreditnih obveznosti.

b) Programski usmeritev in razvoj

Stroj za dodelavo smo nabavili po investicijskem programu za izdelavo naslednjih papirjev — v gramaturah od 30—120 g/m²:

- brezlesni grafični papirji,
- brezlesni grafični v stroju premazani papirji,
- brezlesni xerox,
- brezlesni papirji za neskončne obrazce.

Tržna in tehnološka usmeritev pa je pokazala potrebo po osvojitvi še drugih papirjev.

4. ODNOSI MED TOZD, SKUPNIMI SLUŽBAMI, KOMUNIKACIJE

Odnosi znotraj delovne organizacije bodo zasnovani na podlagi medsebojnih samoupravnih sporazumov o združevanju dela v delovni organizaciji Papirnice Vevče. Pri tem nas mora voditi načelo racionalnosti in princip delitve dela na podlagi sodobnih organizacijskih načel. Zato bi našli nekaj glavnih izhodišč ter organizacijskih problemov, ki jih lahko opredelimo v dveh smereh:

a) Odnosi med TOZD

TOZD »Grafični papirji« bo tehnološko in ekonomsko ozko vezan na TOZD »Tehnični papirji«, in sicer:

— z delovno enoto Energetika — glede na preskrbo pare, elektrike in vode,

— z delovno enoto Vzdrževanje,

— z delovno enoto Premaz — v smeri »inputa« in »outputa«, in pa osnovni predpremazani papir, — kasneje pa bo iz svojega oddelka »razpuščanje kaolina« in ostale centralne priprave dodatkov preskrboval tudi ostale papirne stroje v delovni enoti I.

Vsi ti odnosi bodo morali temeljiti na natančnem merjenju teh medsebojnih uslug, ki bodo omogočali natančen medsebojni obračun.

b) Odnosi z zunanjim svetom, preko skupnih služb.

Ti odnosi pa bodo prav tako postavljeni na podlagi samoupravnega sporazuma med TOZD in skupnimi službami.

Delitev dela med TOZD in skupnimi službami ne bi razčlenjevali na tem mestu, ker zavisi od obsega in organizacije skupnih služb, za katere se bomo opredelili. Zato bo ta problem natančneje obdelan v »organizaciji skupnih služb«, pa tudi skupnih služb SOZD »Slovenija papir«.

Opozoril pa bi na problem nastopanja na tujih trgih, na uvozno in izvozno politiko, na delitev rizika na tujih trgih, pridobivanje in delitev deviz, uvoznih pravic itd.

Drugo skupno področje predstavlja sodelovanje v reprodukcijskih celotah, povezanih in zasnovanih na dohodkovnih odnosih z zunanjimi partnerji, ki mora prav tako predstavljati enotne interese združenega dela celotne delovne organizacije Papirnice Vevče.

5. NAGRAJEVANJE, DRUŽBENI STANDARD, SKUPNA IN SPLOŠNA PORABA

Tudi ta kompleks bo treba uresničevati preko skupnih služb na podlagi skupnih interesov TOZD in delavcev skupnih služb.

Za preostale skupne potrebe bo potrebno združevati sredstva, za kar bo podlaga »letni plan TOZD in delovne organizacije« in posebni samoupravni sporazumi o združevanju sredstev. Že dosedanja praksa je pokazala, da smo večino teh odločitev sprejemali na vseh zborskih delovnih ljudeh, kar je edino pravilno v smislu zakona o združenem delu.

V prehodni dobi, ko na V. PS ne razpolagamo s potrebnimi merili, oz. normativi za nagrajevanje, bi morali biti osnova za stimulatívno nagrajevanje »operativni plani« za krajša obdobja, ki bi se še sproti popravljali in postavljali.

Najvažnejši elementi te stimulacije pa očitno slonijo na naslednjih kriterijih:

- zastoji
  - izmet in
  - kvaliteta,
- ki imajo največ vpliva na produktivnost in ekonomičnost.

Iz poročila komisije za izvajanje ZZD Stane Robida

Del članov DS. Razpravljali so tudi o poročilu poslovanja v devetih mesecih 1977

Za tiste, ki ne znajo ali nočejo, se obetajo hudi časi

VEVČE, NOVEMBER — Naslov prispevka zveni malo trdo, z drugimi besedami pa lahko rečemo, da bomo v bodoče ugotavljali prispevek posameznikov k dohodku v temeljni organizaciji združenega dela, to je, da nam bo odslej pripadala nagrada po delu.

Često smo že slišali, bodisi na zborih delavcev, na sestankih različnih vrst, v pogovoru med delavnimi tovariši in drugod, da bi bilo prav in potrebno najti bolj ustrezen, zlasti pa stimulativenjši način nagrajevanja.

Pravično nagrajevanje je vsekakor eden od bistvenih elementov, ki spodbujajo k storilnosti. Ta se kaže kasneje v večjem dohodku organizacije združenega dela, v stalnem naraščanju družbenega standarda zaposlenih, v večji socialni varnosti, v porastu zanimanja za kulturo itd. Resnica je v tem, da je danes le težko, ob sedanjem sistemu nagrajevanja, nagraditi nadpovprečno uspešne delavce. Na drugi strani pa so tisti, ki so manj uspešni, če tudi iz čisto osebnih razlogov, prav tako vključeni v ta sistem nagrajevanja. V veljavi je namreč analitična ocena delovnih mest, ki je bila dobro izdelana, kasneje pa so merila ob nepravilnih zahtevah izgubila svojo vlogo. Prizadevanja, da bi dosegli čim boljše rezultate v gospodarstvu in storilnosti so prav zaradi tega dokaj težavna. Z ureditvijo nagrajevanja po delu lahko pričakujemo boljše rezultate.

Zakon o združenem delu zahteva in določa, da mora vsaka delovna organizacija najti načine in metode, po katerih bi bil vsak delavec za svoje delo nagrajen po delovnem prispevku organizacije, to je po rezultatu dela. Sistem nagrajevanja in delo okrog tega je živ, nikdar mirujoč proces. Ločevali smo se ga z vseh strani, včasih manj, včasih bolj uspešno. Na različnih nivojih je bilo o tem mnogo razprav in še več mnenj. Pomoč in oporo so dala gradiva in priporočila republiških sindi-

katov, gospodarske zbornice in drugih organizacij.

Dobrodošle so bile tudi primerjave z delovnimi organizacijami v panogi in izven nje. Postalo je očitno, da je nagrajevanje za vsako delovno organizacijo več ali manj specifična naloga. Merila so pač dana, opreti se moramo na lastne rezultate in izkušnje.

Namen določbe zakona o združenem delu je ugotavljanje prispevka delavca k dohodku v TOZD in nagrajevanje po rezultatu. Seveda je nagrajevanje le posledica delovnih rezultatov. Če nam je to jasno in oprijemljivo, potem mora biti nagrajevanje spodbudno, razumljivo, enostavno, enakopravno za vse in končno tudi spreminljivo. Če bo spodbudno, bo člane kolektiva vnelo za boljše delo in za boljše rezultate pri opravljanju delovnih dolžnosti in s tem za končen uspeh delovne organizacije.

Napačno bi bilo, če bi bili pri zasnovanju sistema nagrajevanja nerazumljivi in bi posameznikom ali delovnim skupinam nanesli cel koš nerazumljivih formul in izračunov, na podlagi katerih ne bi mogli primerjati povezave rezultatov dela in osebnih dohodkov, ki izvirajo iz uspešnosti pri delu.

Ena od zahtev je tudi enostavnost sistema. Če bo enostaven, bo tudi razumljiv oz. racionalen. Kompliciran sistem tudi ne bi bil poceni, ker bi bilo preveč tistih, ki rezultate merijo, kot tistih, ki rezultate ustvarjajo.

Če govorimo o enakopravnosti sistema, je pri tem treba pomisliti na celotno delovno organizacijo in ne samo na posamezno TOZD ali samo na skupne službe. Enakopravnost je možno doseči le z največjo strogostjo in objektivnostjo. Zasledovati koristi posameznika na račun drugega, bi bila osnovna in nepopravljiva napaka.

In končno je bilo rečeno, da je sistem nagrajevanja spreminljiv. Vemo, da se spreminja pro-

ces proizvodnje, prav tako pa tudi administracija in vodenje. Analogno tem spremembam bo tudi sistem nagrajevanja živ, v stalnem gibanju, dogovarjanju in dopolnjevanju. To pa bo tem lažje, čim bolj bo sistem kompliciran in zavil v nejasnosti.

Ugotavljanje delovnega uspeha temelji predvsem na kakovosti dela in na obsegu dela. Mnogo del v industriji papirja je popolnoma podobnih ali vsaj sorodnih. Za taka dela naj veljajo enaki kriteriji tako glede količin kot or tudi glede kakovosti dela. Enako velja tudi za vzdrževalne obrate in delo v njih. Podobno pa je tudi v skupnih službah.

Za uveljavitev sistema je potrebno sodelovanje vseh članov kolektiva, prav tako pa tudi pri sprejetju akta, ki obravnava nagrajevanje.

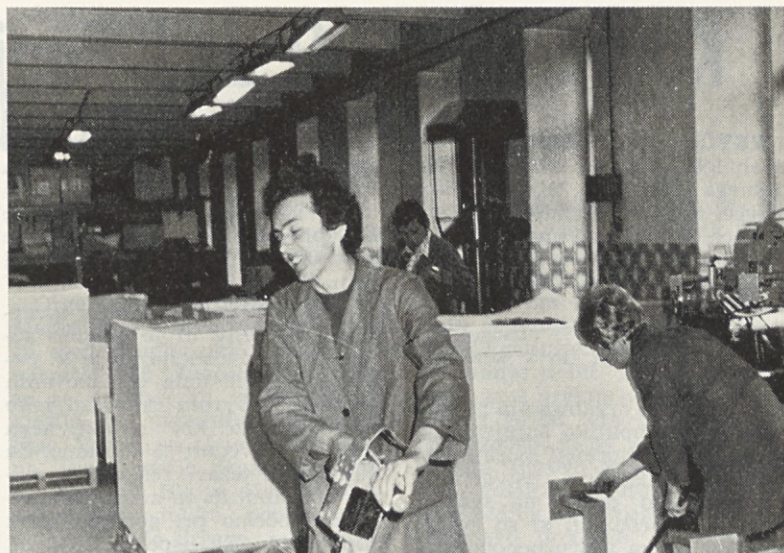
Po določbah zakona o združenem delu bi se uveljavljanje načina nagrajevanja po delu pričelo z nastopom leta 1978.

Vedeti pa je treba, da je uveljavitev izpopolnjenega sistema nagrajevanja po delu dolg in zahteven družbenoekonomski proces, ki ne more biti izpeljan čez noč. V začetku prav gotovo ne bo zadovoljiv. Zanj ni pravih, oprijemljivih smernic. Vse je bolj načelno. Zato bo morala vsaka, tudi naša delovna organizacija, ustvariti sistem, ki bo njej lasten, upošteval pa bo smernice zakona.

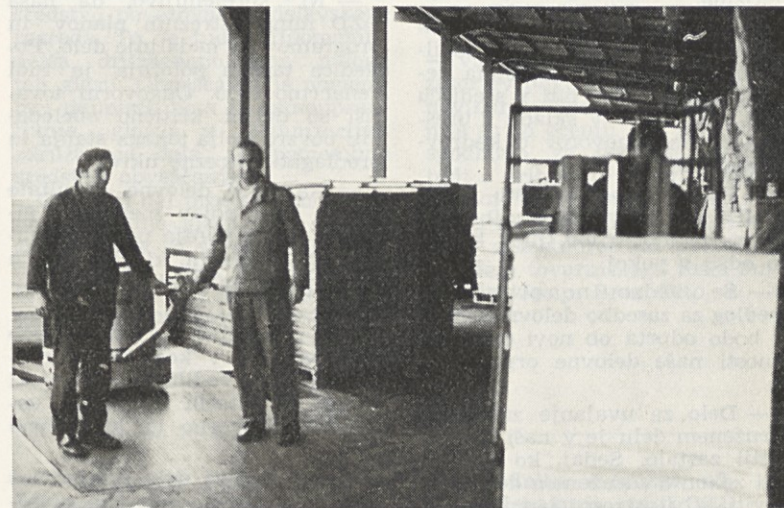
Dvoje bo pri tem nastalo: kritika in polemika. Zavedati pa se moramo, da je treba biti v tem samoupravnem delovanju konstruktiven. Če nekaj kritiziramo, moramo istočasno videti predloge za boljše in ustrežnejše rešitve, za drug, pravičnejši način. Sama kritika, morda tudi zlo namerna, nikakor ne zadošča in ni dobrodošla. Zato je pričakovati pomoč in sodelovanje, dobronamerne predloge in sugestije. Pripombe naj bodo uporabne, pomagajo naj graditi in ne rušiti. Za pravilen potek izdelave sistema letos in prihodnje leto bodo morali sodelovati vsi samoupravni organi in družbenopolitične organizacije, nosilec nalog pa je vsekakor sindikat.

Modela, po katerem bi izdelali kar najbolj pravičen sistem nagrajevanja po delu, zaenkrat še ni. Verjetno ga tudi ne bo. Sami ga moramo izdelati in se zanj odločiti. Pravičen, napreden in sprejemljiv pa bo le, če bo sodelovalo čim več delavcev. Le tedaj bo dosežena in dokazana samoupravna zrelost vseh članov.

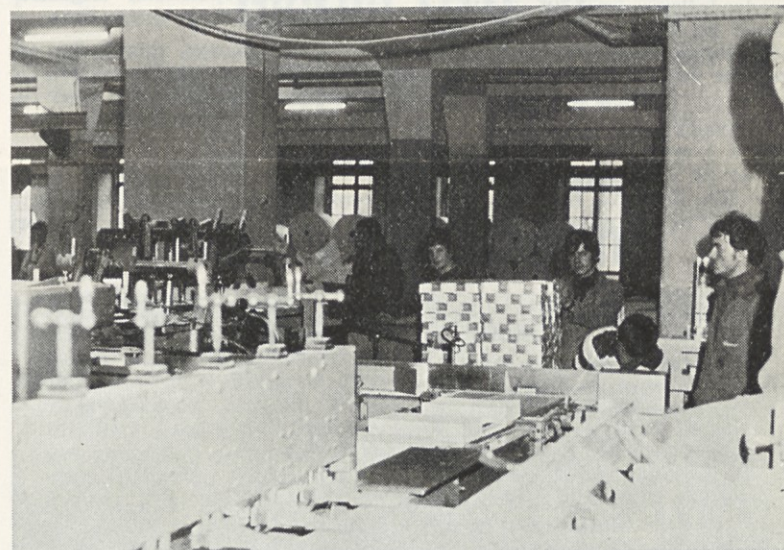
S. R.

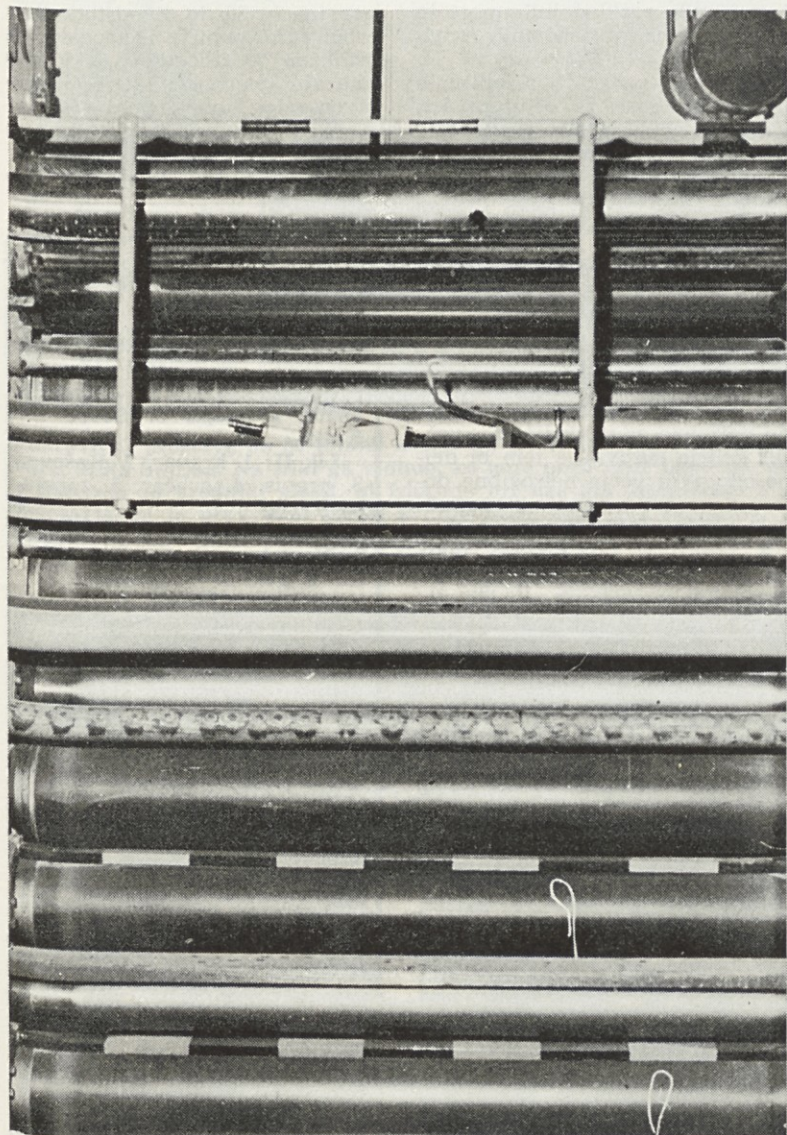
Razvažanje papirja ob števničnem stroju (foto: C. Zupančič)

Na nakladalni rampi pri obratu grafičnih papirjev je vedno dovolj dela

Pri stroju za rezanje malih formatov se uvajajo tudi mlajši moški (foto: C. Zupančič)

Dolga desetletja je I. gladilni stroj služil svojemu namenu. Sedaj poteka demontaža. Kaj pa, če bomo I. PS spet pognali? (foto: C. Zupančič)

Novi vodja komerciale

VEVČE, NOVEMBER — Delovno mesto vodje komercialne službe v Papirnici Vevče nekaj mesecev ni bilo polno zasedeno. Dne 17. 10. 1977 je te nadvse važne in odgovorne delovne naloge, sprejel tovariš Dušan KOSMINA.

Osnovni poklic tovariša Kosmine je pravniški. Na pravni fakulteti v Ljubljani je diplomiral leta 1944 in je pri gospodarski zbornici Slovenije in pri Okrožnem sodišču v Ljubljani vpisan kot zunanjetrgovinski delavec. Že leta 1946 se je zaposlil v Papirnici Količevo in tam opravljal delovne naloge pomočnika vodje nabavnega oddelka, direktorja plana, vodje analitskega oddelka, vodje računovodje in komercialnega direktorja. Od leta 1972 je bil direktor poslovnega združenja slovenske papirne industrije »Papirles« Ljubljana, nazadnje pa je opravljal dolžnosti direktorja skupnih služb pri SOZD Slovenija papir.

Lahko torej rečemo, da je med nami v eni osebi komercialist, pravnik in papirničar, seznanjen z vsemi prijemi, ki jih zahteva naša panoga, zlasti pa organizacija združenega dela Papirnice Vevče.

Tovarišu Dušanu KOSMINI želimo na novi delovni dolžnosti dosti uspeha.

S. R.

Tovariš Dušan Kosmina, dipl. pravnik, novi komercialni direktor

Konferenca OO ZKJ Papirnice Vevče

VEVČE, NOVEMBER — Po dveh letih bolj pa tudi manj uspešnega dela OO ZK Papirnice Vevče, smo imeli redno letno konferenco, na kateri smo obravnavali preteklo delo in sprejeli nove naloge za naslednje dveletno obdobje.

Nekaj teh nalog je obsegal govor sekretarja in jih v kratkem povzemamo:

— Osnovna organizacija ne sme zanemarjati politike sprejemanja novih članov. Sprejeti morajo biti delavci, ki uspešno, ustvarjalno in odgovorno delajo na svojem delovnem mestu, in ki so se izkazali z delom v družbenopolitičnih organizacijah. Kritično moramo obravnavati vse tiste, ki bi želeli vstopiti v vrste ZK zaradi karierizma.

— Vprašanje kadrovske politike in s tem kadrovanja na vodilna, vodstvena pa tudi ostala delovna mesta mora biti v središču naše pozornosti. V skladu z uresničevanjem dogovorov o kadrovski politiki.

— Ponovno poudarjamo sklep OO ZK o pripravi ustreznih kadrov za nadomestitev ljudi, ki bodo odšli v pokoj.

— Še vedno ni pripravljen predlog za zasedbo delovnih mest, ki bodo odprta ob novi organiziranosti naše delovne organizacije.

— Delo za uvajanje zakona o združenem delu je v naši organizaciji zastalo. Sedaj, ko bi morali zakon o združenem delu uveljaviti že v ustrežni samoupravni organiziranosti, se pri nas še pripravljamo na ustanovitev TOZD. Člani komisije so bili s predsednikom vred člani ZK, na žalost pa je bilo delo komisije brezplodno predvsem zaradi premajhne odgovornosti posameznikov.

Ce pogledamo na potek dela komisije, nam je lahko takoj jasno, da se je z akcijo uveljavljanja ustavnih dopolnil načrtno zavlačevalo v pričakovanju, da bo »ve-

ter popustil«, kar se pa na srečo ni zgodilo. Vedno, ko se je komisija odločila za ustrezen koncept in bi lahko šli v konkretno akcijo, je bil prinešen nov predlog, ki je povzročal zamude in zastoje pri delu.

— Gospodarski položaj v tovarni ni zavidljiv in je izredno resen. Nova investicija, to je V. papirni stroj, ni dala pričakovanih rezultatov. Vzroki za to so tako subjektivnega kot objektivnega značaja. Zavedati se moramo, da moramo te težave reševati in odpraviti sami, in to z vso resnostjo, če hočemo pri gospodarjenju doseči vidnejše uspehe. Eden od vzrokov takega stanja je neodgovorno delo, slaba disciplina in »čakanje na boljše čase«.

— Ni sprejemljivo, da naša OZD nima ustreznih planov in programov za nadaljnje delo. Posledica takega položaja je tudi nenačrtno delo. Odgovorni tovariši so dolžni kritično obelodaniti povzročitelja takega stanja in predlagati ustrezne ukrepe.

— Na slabe delovne rezultate vpliva tudi pojav mezdnege gibanja, ki se poraja pri samozvanih strokovnjakih, ki na ta način rešujejo samo svoj lastni položaj.

— Za izboljšanje stanja smo zadolženi vsi v kolektivu, predvsem pa naš vodilni in vodstveni kader, od katerih zahtevamo ustrezno, odgovorno in kolektivno delo.

V nadaljnjem delu konference smo obravnavali poročila posameznih komisij, iz katerih lahko izluščimo naslednje:

— Družbenopolitična angažiranost članov ZK je premajhna.

— Problematika mladinske organizacije v našem kolektivu je še vedno živa. Še vedno niso rešeni problemi prostorov in financiranja.

— Čutiti je premajhen vpliv komisije za kadrovska vprašanja pri OO ZK, pa tudi same ZK pri

kadrovanju na vodstvena delovna mesta.

— Informiranje kolektiva je vse prepočasno. Pričakujemo mnogo boljše rezultate po ustanovitvi informacijskega cen ra.

— Glede nagrajevanja po enoti proizvoda se pripravlja ustrezno gradivo. Čeprav delo ne poteka brez težav, lahko pričakujemo z novim letom nov način delitve osebnih dohodkov.

— Izvrševanje stabilizacijskega programa poteka po programu, ki ga je izdala ZK in po programih, ki so bili nujni za izboljšanje ekonomskega poslovanja podjetja. Zal moramo ugotoviti, da je disciplina popustila.

— Dohodkovni odnosi in delo okoli uveljavljanja le-teh je steklo po programu, vendar je tu potrebno veliko angažiranja, za kar nam zmanjka predvsem kadrov, ki bi na tem stalno delali.

— V novi samoupravni organiziranosti bodo osnovni nosilci razvoja TOZD, ki bodo preko razvojnoinvesticijskega oddelka uveljavljali svoje osnovne naloge za povečanje produktivnosti, ekonomičnosti in investicij za izpopolnitev obstoječe tehnologije.

— Poročilo o delu odbora za LO in družbeno samozaščito ter štaba civilne zaščite vsebuje nekatere konkretne napotke za primer vojne oz. izrednega stanja.

— Poročilo delegacij SIS vsebuje pripombo, da je gradivo še vedno preobsežno in da imamo premajhno število delegatov za posamezne SIS. Prav tako je čutiti premajhno zainteresiranost delegatov za povezavo z bazo.

Na osnovi poročil in razprave bo posebna komisija formulirala sklepe obvezne za strokovne službe in organe samoupravljanja ter seveda za vse člane ZK. Zaradi potreb po hitri izvršitvi obveščanja članov kolektiva o bližnjem referendumu smo sprejeli sklep, da z ustreznimi plakati oz. obvestili naknadno informiramo zaposlene o bistvu formiranja TOZD.

Rezultati referendumov za novo organiziranost v naši delovni organizaciji so pokazali, da je akcija, podprta s strani ZK in drugih družbenopolitičnih organizacij, potekala v sicer težkih okoliščinah, vendar uspešno. Seveda pa nas še sedaj čaka pravo delo, ko bomo urejali dogovore in sporazume med TOZD in skupnimi službami.

Sklepi konferenc bodo formulirani na osnovi razprave in poročil. Eden važnih sklepov je tudi novo organiziranje 4 OO ZKJ, in sicer za TOZD Tehnični papir, TOZD Grafični papir, TOZD Veta in za DS Skupnih služb ter TOZD Družbeni standard skupaj. Za koordinacijo bo skrbela konferenca z 21 člani oz. komite s 7 člani. Tudi ta nova organiziranost OO ZK naj bi prinesla večjo angažiranost pri obravnavanju in reševanju problemov, ki se porajajo v sredinah, v katerih delamo.

Dohod osnovnih surovin in stojnine

VEVČE, NOVEMBER — V letošnjem letu prejemamo precej več surovin kot v letu 1976. Nova investicija, V. papirni stroj, zahteva znatno večje količine vseh surovin v primerjavi s količina-

mi, ki smo jih prejeli v prejšnjih letih. Dohod osnovnih surovin januar—september 1977, prikazan v odstotkih, je bil naslednji (brez tekočih goriv in kemikalij):

Mesec	Celuloza	Kaolin	Kamnik	rinfuz.	vreče	Al. sulfat	Les	Druge sur. vreče	Skupaj	Index
I.	77	11	—	—	—	5	4	3	100	100
II.	74	12	—	—	—	5	6	3	100	103
III.	61	14	5	6	—	4	8	2	100	144
IV.	67	10	7	3	—	4	7	2	100	129
V.	71	3	11	2	—	3	8	2	100	142
VI.	60	4	13	5	—	3	13	2	100	136
VII.	65	3	15	4	—	4	7	2	100	140
VIII.	71	4	9	2	—	3	10	1	100	180
IX.	71	4	5	4	—	3	11	2	100	162
Ø	68	7	8	3	—	4	8	2	100	136

Iz gornje tabele je razvidno, da je bil največji dohod v mesecu avgustu in septembru. V povprečju se je dohod povečal za eno tretjino oz. za 1658 ton na mesec. Največje povečanje v dohodu je bilo pri celulozi, kaolinu in al. sulfatu. Pri ostalih osnovnih surovinah pa je povečanje neznatno.

Zaradi znatno povečanega dohoda osnovnih surovin, neenakomernega dohoda iz uvoza in spremenjene strukture surovin (npr. razsuti kaolin), je bilo v letošnjem letu plačanih trikrat več stojnin kot prej v trinajstih letih, tj. preko 3 milijone dinarjev. Stojnine so nastale največ v mesecu juliju, avgustu in septembru, del plačanih stojnin pa v januarju in maju.

Po mojem mnenju so vzroki za stojnine naslednji:

1. Surovine prihajajo iz uvoza (celuloza in rinfuz kaolin) v podvojenih količinah, iz domačega tržišča pa povečane dobave iz Vidma in al. sulfata, potrošnja pa je znatno manjša od dohoda.

2. Pomanjkanje števila zaposlenih v transportu.

3. Pomanjkljiva tehnološka urejenost transporta — delovni čas, število razkladalnih mest in delavec ter transportnih sredstev.

4. Pomanjkanje skladišnih prostorov, zlasti za celulozo, les, kaolin, embalažo, stročnice itd.

5. Surovine iz uvoza ne prejemamo v zeleni dinamiki, kar nam povzroča nujne zastoje pri razkladanju.

Glede na to, da je za našo delovno organizacijo to pomemben strošek, je potrebno nemudoma pristopiti k rešitvam, da ne bi še vnaprej plačevali stojnin in sicer:

1. Dohod surovin uskladiti s potrošnjo.

2. Zgraditi skladišča, ki so nujno potrebna za uskladičenje večjih količin surovin, s tem bi delno odpravili večje neizogibne dobave iz uvoza (o tem je bil že večkrat sklep strokovnega sveta).

3. Transport organizirati tako, da bo sposoben izvršiti vse naloge, ki so v njegovih zadolžitvah.

J. S.

Letošnje komemoracije na Urhu se je udeležilo izredno veliko število organizacij in ostalih občanov. Kljub deževnemu in megljenemu vremenu so se občani prišli pokloniti spominu mrtvih na Urhu.

Poleg družbenih organizacij se je ob letošnjem dnevu mrtvih komemoracije na Urhu udeležilo izredno veliko število občanov.

Iz komemoracije pri ploči na Domu kulture na Vevčah.

Težak položaj v norveški industriji papirja in celuloze

Zaradi manjšega povpraševanja na zunanjem trgu in močnega porasta proizvodnih stroškov je norveška papirno-celulozna panoga, ki je pretežno orientirana na izvoz, zašla v težave. Po poročilu strokovnega združenja so se proizvodni stroški panoge v zadnjih petih letih dvignili za precej več kot v ZDA. Tudi sosednja Finska ter Kanada so ob upoštevanju menjalnih tečajev izkazovale ugodnejši razvoj stroškov. Tudi produktivnost norveške industrije plemenitenja lesa se je slabo razvijala, kar je povezano z nizko stopnjo koriščenja kapacitet, ki znaša v proizvodnji celuloze in lesovine le 50 do 60 odstotkov, v proizvodnji papirja in lepenke pa približno 75 odstotkov. Istočasno izkazuje panoga tudi rekordno raven zalog končnih proizvodov.

(Vir: Nachrichten für Aussenhandel 209, 27. 10. 1977)

Rešitve kombinacij

Magični kvadrat: 1. šport, 2. pisar, 3. oseka, 4. rakev, 5. trava.

Lik I: 1. akter, 2. Vrsar, 3. Pšata, 4. okapi, 5. Sovre — Krško

Lik II: 1. kravar, 2. Koševo, 3. previs, 4. svečar, 5. tapeta — Vevče

Lik III: 1. pecivo, 2. vječar, 3. Varšek, 4. košava, 5. Prater, 6. Teksas — Ceršak

Lik IV: 1. Šamac, 2. osevek, 3. kadaver, 4. tovariš, 5. trošpev, 6. redkev, 7. preča — Medvode

Lik V: 1. Vipava, 2. kvader, 3. popad, 4. osišče, 5. Sercer, 6. Venera, 7. Priam, 8. kockar, 9. statve — Papirnica

Lik VI: 1. drevce, 2. kavka, 3. odcep, 4. šedvo, 5. ščipa, 6. mernik — Radeče

Izzrebani so bili naslednji reševalci in prejmejo:

10.— KOGJEJ Cirila
10.— MOSKRIČ Milka
10.— DIMITROVIČ Marija
30.— POTOČNIK Ciril
60.— LOVEC Helena

Tokrat za ugankarski kotiček nismo dobili nobenega prispevka, zato se ugankarjem oprostamo in upamo, da bo v naslednji številki »Našega dela« zanje že spet kaj zabave.

V Borovu je bila 2. in 3. novembra zvezna proslava ob 30-letnici izhajanja glasil OZD

Proč od lakiranja

Tovarniški tisk slavi letos 30-letnico svojega izhajanja, v jubilejnem letu, ko praznujemo 40-letnico Titovega prihoda na čelo naše partije in njegov visok življenjski jubilej.

Osrednja proslava ob 30-letnici izhajanja glasil organizacij združenega dela je bila v Borovu, kjer izhaja naš najstarejši tovarniški časnik. Slovesnosti so trajale dva dni: prvi dan so predstavniki glasil OZD iz cele Jugoslavije v pogovoru za okroglo mizo izmenjali izkušnje, zvečer je bila v Domu kulture v Borovu otvoritev razstave glasil OZD, naslednji dan pa je bila slovesna seja, na kateri sta predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Mika Špiljak in predsednik Zveze novinarjev Jugoslavije Milutin Milenković uredništvom glasil, ki izhajajo najdlje, podelila priznanja. Pokrovitelj slovesnosti in slavnostni govornik je bil tov. Mika Špiljak.

Dileme ne more biti več: glasila organizacij združenega dela so sestavni del informativnega sistema pri nas in če še kdo dvomi v to, je preozko in tehnokratsko zadržati zgolj v probleme znotraj svoje organizacije združenega dela. Zakon o združenem delu je neodvomen, svobodna menjava dela je ena temeljnih in neodtujljivih pravic delavcev, ki svobodno združuje svoje delo in v dogovoru z drugimi delavci svobodno

razporeja sredstva, ki jih mi vsi ustvarjamo za zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb.

To je osrednja misel, ki smo jo na zvezni proslavi ob 30-letnici izhajanja glasil v OZD slišali na vsakem koraku in ob vsaki priložnosti: na okrogli mizi o vprašanjih obveščanja v združenem delu, govoru Božidarja Markotiča, glavnega in odgovornega urednika glasila kombinata Borovo, ko je odpiral prigodno razstavo glasil, govoru Djura Stevanovića, predsednika zveznega odbora za pripravo proslave ob 30-letnici glasil OZD v Jugoslaviji in nagovoru pokrovitelja proslave, predsednika Zveze sindikatov Jugoslavije Mike Špiljka. Ne gre za pomanjšana zvezna in republiška glasila, gre za nov in tipičen zorni kot, ki naj ga ob obravnavanju splošnih in samo za konkretno organizacijo združenega dela pomembnih vprašanj, osvetle glasila OZD.

V Jugoslaviji izhaja približno 1500 glasil organizacij združenega dela, ki jih natisnemo v nakladi 3,5 milijonov izvodov vsako številko, od tega samo v naši republiki kar tretjino! Gre za dejansko sedmo silo, ki ne izziva samo začudenj in pa občudovanja, ampak nas vse, posebej pa sindikate, predvsem družbenopolitično zavezuje.

Glasila organizacij združenega dela niso v naši republiki samo najbolj razširjena — razstavni

panoji, ki jih je organizator namenil posamezni republiki, so bili za glasila iz naše republike kar pretesni, saj so iz naše republike glasila predstavili predvsem z naslovnimi stranmi, na panojih nekaterih drugih predstavnikov pa je še zijala belina — organizatorji obveščanja, uredniki in novinarji glasil OZD so pri nas tudi organizacijsko in politično najtesneje povezani: združeni so v 12 regionalnih aktivov, ki jim vloga in pomen dnevno naraščata! Med organizatorji obveščanja, uredniki in novinarji glasil v OZD iz naše republike je tudi ob proslavi 30-letnice tovarniškega tiska v Borovu najbolj prišla do izraza želja in potreba po čvrstejši medsebojni povezanosti ter izmenjavi izkušenj — predlog za organiziran obisk proslave v Borovu je prišel iz vrst tovarniških novinarjev. Proslave v Borovu se je poleg delegacije, kot so jih poslale tudi druge republike, udeležilo na svojo pobudo (in v organizaciji komisije RS ZSS za obveščanje in politično propagando ter sekcije tovarniških novinarjev pri Društvu novinarjev Slovenije) še 35 organizatorjev obveščanja, urednikov in novinarjev glasil OZD iz naše republike!

Razstava glasil OZD v Domu kulture v Borovu je bila izjemna: 1500 glasil je število, ki tudi nazorno ponazorjeno na panojih

presega enostavno predstavo — gre za veliko avlo, do zadnjega kotička napolnjeno s panoji samo z naslovniciami 1500 glasil!

Organizator proslave Božidar Markotič je v otvoritvenem govoru med drugim zato dejal: »Tovarniški tisk Jugoslavije, kakor so se na začetku imenovala ta glasila, je avtentičen dokument časa. Vse do sedaj je ta tisk častno izvajal svojo družbenopolitično funkcijo. Bil je eden od mejnikov poti, toliko pomembnega obdobja naše države, v katerem smo gradili najnaprednejšo družbeno ureditev v zgodovini človeštva — samoupravno socialistično družbo. Tovarniška glasila so sredstvo povezovanja delavskega razreda. To je tudi najpomembnejša družbenopolitična naloga teh glasil. Obveščanje je pomemben dejavnik boja za samoupravljanje, glasila v organizacijah združenega dela pa pomembno sredstvo obveščanja.«

Osrednji del proslave ob 30-letnici izhajanja glasil OZD je bila skupna seja, ki so se je udeležili predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij in na kateri sta pokrovitelj proslave, predsednik

Zveze sindikatov Jugoslavije Mika Špiljak, ter predsednik Zveze novinarjev Jugoslavije Milutin Milenković podelila priznanja uredništvom glasil, ki v posameznih republikah in pokrajinah izhajajo najdlje. Iz Slovenije je to priznanje dobil jeseniški »Železar«, ki s prekinitvijo med vojno izhaja že od leta 1937 dalje. Na slovesnosti, ki so jo delavci kombinata Borovo vzorno pripravili, sta govorila Djuro Stevanović, predsednik zveznega odbora za pripravo proslave ob 30-letnici izhajanja glasil OZD, in pokrovitelj proslave, predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Mika Špiljak. Njuna govora objavljamo v povzetkih.

S slovesnosti, ki je lepo uspela — vsi udeleženci, tudi 35 organizatorjev obveščanja, urednikov in novinarjev glasil OZD iz Slovenije so jo ocenili kot koristno in spodbudo za podobna srečanja tudi v prihodnje — so poslali pozdravno pismo predsedniku republike, ki je v Borovo poslal svojo sliko z lastnoročnim posvetilom: Bralcem tovarniškega tiska Jugoslavije, Josip Broz Tito, 2. XI. 1977.

Iz govora Djura Stevanovića, predsednika zveznega odbora za pripravo proslave ob 30-letnici izhajanja glasil OZD

Glasila OZD so namenjena delavcem in ne nekakšnim »višjim strukturam«

S sprejetjem nove ustave, zakona o združenem delu in s sklepi 10. kongresa Zveze sindikatov ter 7. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije so bili dani pogoji, tako politični kot zakonski, za nadaljnji vestranski razvoj sistema obveščanja v združenem delu, v njegovem okviru pa tudi tovarniškega tiska.

Ni razlogov, da ne bi bili zadovoljni z dosedanjim razvojem glasil v organizacijah združenega dela; že samo, če pogledamo, od kje smo krenili pred 30. leti. Nekaj pa je tudi razlogov za nezadovoljstvo, zlasti ko vemo, kam smo se namenili. Kajti ob velikih uspehih, ki jih seveda ne moremo prezreti, danes približno poldruji milijon delavcev še ne prejema svojih glasil, kar seveda ni ugoden podatek, če vemo, da več kot ena tretjina vseh zaposlenih ne prečita ne tega ne onega časnika, razen tovarniškega glasila.

Precej je še glasil, ki jih še pestijo otroške bolezni tovarniškega tiska: suhoparno pisanje, prepisovanje gradiva in nerazumljivih poročil: »...Ni vseeno,« je dejal tovariš Tito v enem od pogovorov z novinarji, »kako je napisana kakšna stvar. Ni dovolj pisati o nečem veliko, pri tem pa izgubiti merila o zanimivosti stvari, o kateri pišemo. Zato si prizadevajte pridobiti dober stil pisanja. Besedčenja ne trpim, še zlasti, ko nekdo naniza vrsto fraz, in to kljub temu, da je mogoče neko misel povedati preprosto. Pri tem čisto uporabljamo tujke za pojme, za katere imamo lepe in ustrezne domače besede in izraze.

Pisati morate jasno, enostavno in resnično.«

Danes še nismo obračunali s prakso manipuliranja z informacijami: z izbiranjem tistih, ki jih delavci lahko izvedo, in s prikrievanjem tistih, za katere delavci naj ne bi vedeli. To svojevrstno cenzuro opravičujejo z »višjimi interesi« ali s poslovno skrivnostjo. Precej je še glasil, ki so še danes pod neposrednim ali prikritim nadzorstvom vodilnih in poslovodnih organov in zato v večji meri služijo prav tem strukturam in ne delavcem, katerim so pravzaprav namenjena.

Te in druge slabosti so postale toliko bolj vidne prav zdaj, ko je v družbeno zavest široko prodrlo spoznanje, da si ne moremo zamišljati upravljanja, sprejemanja in nadzorovanja izvajanja samoupravnih sklepov brez udeležbe delavcev. Delavec ne želi biti obveščen samo o nečem, kar se je zgodilo, ampak predvsem o prihodnjih ukrepih, da bo lahko tako ali drugače vplival na sprejemanje pomembnih odločitev.

Prav zato delavci gradijo boljši sistem obveščanja, zlasti v združenem delu. Zato je razumljivo, da od glasil v združenem delu zahtevamo, da bodo sledila nalogam, ki jih od njih terjata družba in delavski razred.

Delavec ve, kakšno informacijo si želi in kakšne ne; hoče biti vsestransko, pravočasno in resnično obveščen o vsem, kar se dogaja v naši družbi, o vsem, kar je pomembno za njegovo življenje in delo.

„NEMOGUČE JE ZAMISLITI PRAVILNO I DOBRO FUNKCIONIRANJE DELEGATSKOG SISTEMA NI TI RAZVOJ I ZARČANJE SAMOUPRAVLJANJA BEZ JAKIH I DOBRIH SREDSTVA INFORMISANJA. NIMA KAKO ONIM GLAVNIMA, TAKO I SVIM OSTALIMA, TVORNIČKIM, LOKALNIM I REGIONALNIM MORAMO POSVETITI NAJVEČU PRAŽNJO“

TITO

Pokrovitelj proslave ob 30-letnici izhajanja glasil OZD je bil predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije tovariš Mika Špiljak. Na sliki ga vidimo, ko bere pozdravni nagovor, desno od njega je delovno predsedstvo, v katerem so uredniki glasil, ki izhajajo pri nas naj dlje. Drugi z leve je Joža Varl, urednik jeseniškega Železarja, ki je prav tako prejel zvezno priznanje. Naj zapišemo, da sta priznanja izročala pokrovitelj proslave predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Mika Špiljak ter predsednik Zveze novinarjev Jugoslavije Milutin Milenković

Proslave v Borovu se je udeležilo tudi 35 organizatorjev informiranja — urednikov in novinarjev glasil OZD iz Slovenije, ki so odšli tja pod vodstvom predsednika komisije RS ZSS za obveščanje in politično propagando tovariša Matjaža Vizjaka. Prav pristrčno je tale »gasilski« posnetek slovenske ekspedicije

Iz pozdravnega nagovora Mike Špiljka, predsednika Zveze sindikatov Jugoslavije in pokrovitelja proslave

Tovarniška glasila morajo biti v prvih vrstah v boju za samoupravljanje

Temeljne, delovne in sestavljene organizacije združenega dela so postale v sistemu naše socialistične samoupravne demokracije tista središča, v katerih ne sprejemamo samo sklepov, pomembnih zgolj za delavce v združenem delu, temveč se v njih izvaja politika, ki je bila še do včeraj pri nas, v svetu pa praviloma v pristojnosti drugih ali v najboljšem primeru države in ne delavcev samih.

Takšen položaj samoupravljalcev zahteva drugačno, še bolj razvito obveščanje od tistega, ki ga imamo danes. Tovarniški tisk mora spremljati pospešeni samoupravni proces in obveščati delavce o vsem, kar je pomembno za njihovo življenje in delo ter jim tako pomagati, da bodo odgovorno sodelovali pri sprejemanju samoupravnih ali političnih odločitev.

Tovarniška glasila in tudi vsa druga sredstva obveščanja morajo, opirajoč se na najnaprednejše subjektivne sile v kolektivu, biti skupaj z delavci v prvih vrstah v boju za nadaljnji razvoj samoupravljanja.

Napredna so samo tista sredstva obveščanja, ki podpirajo razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, ki nasprotujejo vsemu, kar takšen razvoj zavira, ki se bojujejo proti nezakonitemu odvzemu delavskih pravic, pa naj si je beseda o samovolji, grupaštvu, klikah, primitivizmu, tehnokratizmu ipd. Usposabljanje tovarniških glasil kot borbenih glasil delavcev po naravi razvoja naše družbe ne more biti uspešno, če bodo ta glasila, kakor tudi druga sredstva obveščanja v združenem delu, ostala obrnjena samo proti sebi — svoji temeljni organizaciji združenega dela, delovni ali sestavljene organizaciji — in ne proti združenemu delu v celoti in širši družbi.

V prizadevanjih, da bi delavec presejal meje svoje temeljne organizacije, da bi ne bil samo oblikovalec samoupravnih tokov v njej in da bi se vključil v odločanje o celotni družbeni reprodukciji povsod, kjer se sprejemajo sklepi, pomembni za delavski razred, je vloga tovarniškega tiska nenadomestljiva.

Glasila organizacij združenega dela bi morala bolj kot do zdaj spremljati porabo tistega dela dohodka, ki ga delavci v TOZD namenjajo za krajevne in interesne skupnosti, občino, pokrajino in republiko, vse do federacije. V tej smeri si tudi prizadeva-

mo za nekatere spremembe v političnem sistemu, pri tem pa bi se tovarniški tisk moral kar se da neposredno vključiti.

Po mnenju tovariša Špiljka bi morali tovarniški časopisi bolj kot do zdaj spremljati delo delegatov in delegacij, obveščati delavce o tem, kakšna stališča naj delegati zavzemajo, s kakšnimi težavami se srečujejo, za kakšna stališča glasujejo. Poleg tega bi morala tovarniška glasila vplivati na delegate, da se pri odločanju zavzemajo za avtentični delavski interes.

V sredstvih obveščanja v organizacijah združenega dela je treba razvijati kritični pogovor, katerega, resnici na ljubo, ni dovolj niti v drugih časnikih niti v vseh družbenih strukturah. Tovarniška glasila bi morala biti bolj odprta za same delavce, za njihovo ustvarjalno politiko in predloge, ki ne bi rušili ljudi, ampak jasno pokazali na določene negativne pojave in njihove nosilce ter predlagali boljše rešitve. Delavska glasila morajo biti še bolj prežeta z delavsko dušo, več delavcev kot do zdaj mora pisati o svojih pogledih. Če bomo šli po tej poti, je menil ob koncu tovariš Špiljak, bodo delavci pripomogli, da bodo njihova glasila odprta za kritiko, ki bo vplivala na graditev novega in odstranjevanje ostankov starega.

DE

DELAVSKA ENOTNOST

35 LET

1942 * 1977

V Borovu je bila 2. in 3. novembra zvezna proslava ob 30-letnici izhajanja glasil OZD. V Borovu namreč izhajajo najstarejši jugoslovanski tovarniški časnik. Prizadevni organizatorji so organizirali tudi razstavo glasil OZD, ki je bila v Domu kulture v Borovu. Velika avla je bila do zadnjega napolnjena s panoji, naslovnici skoraj 1500 glasil. Na sliki vidimo del panoja, ki prikazuje naslovne strani glasil, ki izhajajo v SR Sloveniji. Izbrali smo sliko, na kateri je lepo vidna naslovna stran Našega dela

NOVA KNJIGA V DRUŽBOSLOVNI ZBIRKI DELAVSKE ENOTNOSTI

Dr. Ana Krajnc: Izobraževanje - naša družbena vrednota

Prav na dan, ko je TOZD Delavska enotnost in z njo širša javnost proslavila 35-letnico ustanovitve organizacije Delavska enotnost in izid prve številke Delavske enotnosti, je v njeni založbi izšla nova, pomembna knjiga iz znane družboslovne zbirke Delavske enotnosti. To je delo dr. Ane Krajnc: **IZOBRAŽEVANJE — NAŠA DRUŽBENA VREDNOTA**. Spričo tako izrazitih potreb po izobraževanju ob delu, oziroma po izobraževanju sploh, značilnim za naš čas, ki pa ima hkrati tako velik odmev pri ljudeh, je več kot razumljiv izid te knjige. Dobrodošla nam je p rav vsem. Knjiga je že na voljo v vseh knjigarnah, lahko pa jo naročite neposredno pri izdajateljici tj. založbi Delavske enotnosti, Ljubljana, Dalmatinova 4. Lepo opremljena knjiga stane 220 dinarjev.

Poglejmo, kako se je avtorica lotila svoje naloge:

Ena bistvenih človekovih značilnosti je, da pojave v svetu okrog sebe vrednoti, jih pozitivno ali pa negativno ocenjuje, se mu zde bolj ali manj pomembni. Če bi človeku odvzeli moč vrednotenja, bi ga osiromašili za eno njegovih osnovnih lastnosti. Osebn sistem vrednot vsebuje od najbolj do najmanj pomembnih vrednot. Oblikoval se je na osnovi materialnih, kulturnih in socialnih pogojev, v katerih nekdo živi. Družbeni sistem vrednot pa je značilen za širšo družbeno skupnost.

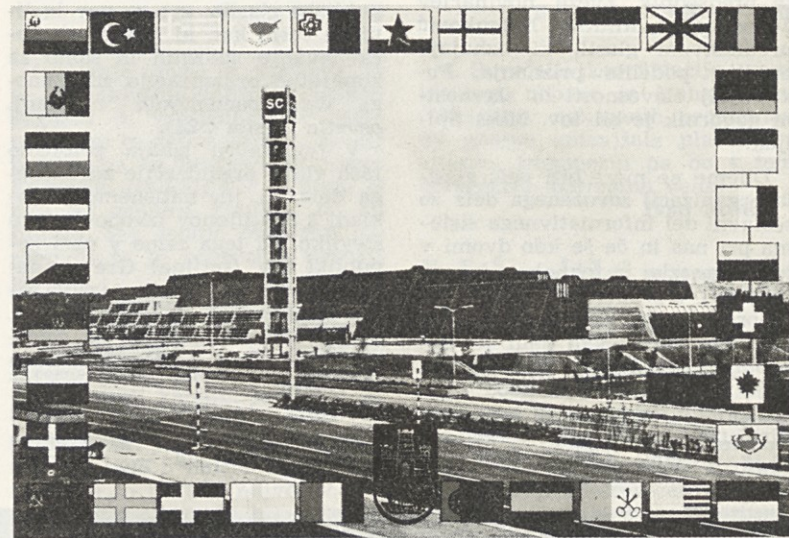
V sistemu socialistične samoupravne družbe je med ostalimi vrednotami našlo svoje mesto tudi izobraževanje in je dobilo svoj poseben družbeni pomen, ta se je z razvojem stalno spreminjal. V posameznih poglavjih govorimo o spreminjanju družbene funkcije izobraževanja v razvoju in danes.

V človeku se izoblikuje pod vplivom raznih dejavnikov določeno vrednotenje izobraževanja. To potem vpliva na uspešnost učenja, nadaljevanje šolanja in izbor študijskega področja. Izobrazba sama pa naj bi bila eden od kanalov vertikalne družbene mobilnosti ljudi. Omogočala naj bi jim, da si izboljšajo svoj materialni položaj, ugled in vplivnost v družbi, kulturni nivo življenja in osebno vzgojnost. Koli-

daktika se danes ne more več oslanjati samo na ugotovljene sposobnosti učencev, pri otroku ali pa odraslem mora upoštevati tudi učenčeve notranje impulze za učenje kot so: vrednotenje izobraževanja, aspiracije in specifični motivi za izobraževanje. V pogojih množičnega šolanja tudi na srednji in visoki stopnji postaja vrednostno-motivacijska komponenta za učni uspeh vedno bolj odločujoča. Prav zato pa lahko rečemo, da je avtorica na originalen način načela eno od najbolj pomembnih področij sodobne vzgoje in izobraževanja in o naštetih pojavih prva obširnejše razpravlja. Njene ugotovitve nastajajo na osnovi dveh lastnih raziskav, delno pa tudi iz dialoga z drugimi avtorji.

ko bodo ljudje od navedenega s pomočjo izobraževanja tudi dosegli, je v precejšnji meri odvisno od tega, kje je izobrazba kot naša družbena vrednota.

V praksi se vedno bolj uveljavlja koncept permanentnega izobraževanja, kjer se morajo izčrpavati vsi možni viri za učenje. Di-

Beograd, kongresni center Sava — prizorišče konference o evropski varnosti in sodelovanju. Ob tej priložnosti opozarjamo bralce na knjigo dr. Radovana Vukadinovića: **Evropska varnost in sodelovanje**, ki je letos izšla v družboslovni zbirki, ki jo izdaja Delavska enotnost. Cena knjige je 200 din

Prešernova družba

VEVČE, NOVEMBER — Družbeno kulturno organizacijo, **PREŠERNOVO DRUŽBO**, je ustanovila Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije leta 1953 z namenom, da širi dobre knjige med ljudstvom in pospešuje izobraževanje. Svojo organizacijo ima razpredeno po vsej Sloveniji in si prizadeva, da bi zajela zlasti delovne kolektive in ustanove, kjer ima običajno tudi svoje poverjenike.

Kot poverjenik Prešernove družbe sem dolžan zastopati njene interese. Moja naloga je, da pri članih delovne organizacije ugodim željam po dobri, a ne predragi knjigi. Zato v Papirnici Vevče vse leto zbiram naročnike Prešernove družbe, letne zbirke romanov »Ljudska knjiga« ter mesečno ljudsko revijo **OBZORNIK** z lepo pisano in vsestransko zanimivo vsebino.

Kdor želi, se še lahko naroči na letošnjo zbirko PD, ki obsega:

1. **PREŠERNOV KOLEDAR** za leto 1978,
2. Janez Vipotnik: Enainštirideseto leto, roman,
3. Oton Zupančič: Izbor pesmi (izdaja ob stoletnici rojstva),
4. Dr. Avguštin Lah in Matjaž Lah: Podoba sodobnega sveta,
5. Jože Šircelj: Živa in nova Afrika.

Zbirka izide v mesecu novembru. Cena za broširano zbirko je 90 din, vezano v platno 150 din (koledar je broširan). Prav tako se lahko naročite še na zbirko romanov »Ljudska knjiga« 1977:

1. Siegfried Lenz: Mestne govornice, roman,
2. Alistair MacLean: Strah je ključ, roman,
3. Tarjei Vesaas: Trije ljudje, roman,

4. Jane Blackmore: Samotna noč, roman,

5. C. C. Bergius: Medaljon, roman I in II.

Broširana zbirka LK je 170 din, vezana v platno pa 250 din in jo lahko dobite takoj po naročilu, ker je že v celoti izšla.

Zbiram tudi naročnike za mesečno ljudsko revijo **OBZORNIK**. Letna naročnina (12 števil) **Obzornika** je 120 din za leto 1978. Poezije dr. Franceta Prešerna po 45 din s plastificiranim ovitkom in po 80 din vezane v platno, so zlasti priporočljive za učence in dijake ter primerne za priložnostna darila.

Prešernova družba ima na zalogi tudi posamezne knjige in barvne reprodukcije umetniških slik, in sicer:

— Nevil Shute: Čarobni piskač, roman broš. 25 din, cpl. 35 din,

— Manica Lobnik: Mrtvi odred: roman cpl. 30 din,

— Mihail Kolesnikov: Atomsko mesto, roman broš. 35 din, cpl. 50 din,

— L. P. Hartley: Najemnik, roman broš. 30 din, cpl. 45 din,

— Upton Sinclair: Zmajevi zobje I in II, broš. 11 din, in: značke dr. Franceta Prešerna po 10 din

barvne razglednice dr. Franceta Prešerna po 3 din

slike dr. Franceta Prešerna (Goldenstein) po 10 din

plakat dr. Franceta Prešerna (Jakac) po 15 din

plakat Ivana Cankarja po 30 din ter barvne reprodukcije umetniških slik po 10 din:

— F. Mihelič: Partizanska kolona,

— F. Vesel: Južina,

— R. Jakopič: Med bori,

— G. A. Kos: Bele rože,

— R. Debenjak: Kraški motiv,

— R. Jakopič: Ob Gradaščici,

— F. Pavlovec: Zima v Bohinjju,

— J. Grohar: Cvetoča jablana,

— L. Janša: Gorska pokrajina,

— M. Jama: Bled ob večeru.

Dobil sem tudi že program knjižnih zbir, ki bodo izšle v letu 1978 in sicer:

Redno letno knjižno zbirko **Prešernove družbe**, katero bodo naročniki prejeli za 100 din broširano in za 170 din vezano v platno (koledar bo broširan). Kdor bo poravnal naročnino do 30. junija 1978, bo dobil še nagradno knjigo:

— Alan White: Podnebje upora, roman.

Celotna zbirka bo izšla v novembru 1978.

Zbirka romanov »Ljudska knjiga« za leto 1978 obsega pet romanov v šestih knjigah in jo bodo naročniki dobili za 300 din vezano v platno. Knjige bodo izdane posamezno čez leto.

Knjižne zbirke, navedene posamezne knjige in ostali material, s katerim razpolaga Prešernova družba, lahko naročite pri poverjeniku Prešernove družbe v papirnici Vevče, Stanetu Babniku v prodaji tapet, kjer boste dobili podrobnejše informacije. Vsa naročila bom v okviru možnosti izpolnil čimprej in skušal opravičiti zaupanje naročnikov.

Obenem obveščam vse člane kolektiva in krajanke, da je sindikalna knjižnica, v kateri si knjige lahko izposojate brezplačno, odprta od vključno oktobra meseca, vsak četrtek od 18. do 19. ure. Upam, da bom začetne težave pri vodenju knjižnice hitro premostil in tako lahko ugodil željam in potrebam obiskovalcev. Za obisk se toplo priporočam.

B. S.

Včeraj distribucija, danes prodaja?

VEVČE, NOVEMBER — Ko nam je v zadnjih mesecih relativno kar dobro stekel V. papirni stroj, so nekateri že kar panično govorili o tonah papirja, ki je uskladiščen v regalnem skladišču novega stroja. Za nepoučenega, lahko bi rekli, da na tem področju različnega Vevčana, je namreč nekaj sto ton večja zaloga po tolikih letih konjunkturalne in monopola nekaj nepojemljivega. Navajeni smo bili namreč, da vevški papir običajno še topel, neodležan naložimo na kamione in da sploh ne moremo govoriti o zalozah papirja. Izjemo predstavlja nekaj sto ton izvoznega papirja, katere čakajo na odpoklic, kompletiranje naročila, ladjo ali zaključne dokumente. Iz istega razloga o prodaji na domačem trgu nismo bili navajeni govoriti, tu ni bilo problemov in kdorkoli pač je tu delal, je bil samo minimalno in formalno potreben. Mnenja so bila in so še danes, da to delo lahko opravi kdorkoli; meni osebno so nekateri rekli: — kaj pa delaš v prodaji, tebe je škoda za tako delo, to lahko opravi vsak, ki je pismen. No, to mi niso rekli znotraj naše službe v komercialni, temveč tisti iz proizvodnje, s katerimi smo nekoč pred leti skupaj žvižgali pri strojih. S tem pa ni moglo biti reči, da je mnenje v prodaji kaj boljše v strokovnih službah ali znotraj komercialne službe. Na bava je odigrala veliko vlogo in važnost v letih, ko je bila dejansko pod udarom pomanjkanja repso materialov, posebno celuloze. Izvoz in uvoz so tako ali tako službe, ki so vredne več, ker tam se ne govori po domače, temveč v tujih jezikih in za malo realizacijo je potrebno kup zahtevnih ad-jektivnih opravil. Vse to je bilo treba reči zato, da nam bo vsem bolj razumljivo, zakaj je sedaj toliko govorjenja o domači prodaji in zalozah in zakaj predstavlja to večji problem, kot v resnici je.

Ko smo se odločili pred leti za novo investicijo, izgradnjo praktično nove tovarne, je takšna odločitev temeljila na povpraševanju po papirju na domačem trgu in manj na velikem povečanju plasmaja na tuja tržišča. Povečanje izvoza iz povečane proizvodnje je bilo zajeto v ta planiranja bolj toliko, kolikor bomo morali svoje obveznosti za uvoz, tako opreme za novo tovarno, kot večjih količin repro materialov pokriti z izvozom po ključu, ki nam ga določajo predpisi. Menim, da se takrat v naših prognozah o možnostih plasmaja v fizičnem obsegu na domači trg nismo zmogli in da prevelik optimizem takrat ni vzrok temu, da danes niso takoj prodane vse količine papirja, ki jih nudimo.

Upoštevati je treba nekaj dejavnikov, ki so povzročitelji zmanjšane konjunkturalne na domačem trgu, posebno kadar govorimo o nekaterih vrstah papirja, kot so ofsetni papir, papir v malih formatih (ofset, xerox, bankpost, pelir, ciklostil) nizkopremazni krom in umetniški papir in še nekaterih vrstah, ki pa ne predstavljajo v našem prodajnem programu, vsaj danes, bistvenih postavk. Poglejmo še nekaj teh dejavnikov podrobneje:

1. Položaj na zunanjem, svetovnem trgu je še vedno v recesivnem ciklusu. Krivulja upadanja povpraševanja je trenutno v zadnjih mesecih celo dosegla zelo nizko stopnjo in to je povzročilo velik razkorak med ponudbo in povpraševanjem. V svetu je da-povpraševanje in papirja dovolj in celo preveč. Posledica tega je relativno velik padec cen in s tem zelo velika nekonkurenčnost naših ponudb na tujih tržiščih. Zaradi tega se dokajšnje količine papirja iz domače proizvodnje pojavljajo izključno na domačem trgu. Uvoz papirjev je po sedanjih predpisih precej sproščen in zaradi viškov na tujem trgu so inozemski proizvajalci, tako glede cen, kot po-

gojev domačim papirjem zelo no konkurenčni. Krajše bi lahko rekli takole: izvoz domačih papirjev je v zadnjih mesecih zmanjšan, uvoz tujih papirjev pa v tem času ni padel, ampak je po vseh predvidevanjih in informacijah celo porasel. Posledica je večja količina papirjev, ki se ponuja našim grafičarjem ali predelovalcem.

2. V letošnjem letu smo samo v Sloveniji povečali vgrajene kapacitete za ca. 60—75.000 ton papirjev letno. Res je, da niti Radeče, Medvode in naš V. PS še niso v polnem zagonu. Kljub temu in ravno zato, ker nobeden od vseh treh novih papirnih strojev še ni osvojil svojega planiranega asortimenta, se v tem času srečamo z dovolj veliko količino enostavnejših papirjev, ki hočejo najti svoj plasma na domačem trgu.

3. Z zagonom in proizvodnjo planiranega asortimaja na V. PS smo v zamudi na Vevčah praktično, po prvotnih predvidevanjih, za približno pol leta. Višina fizične proizvodnje in osvajanje prodajnega programa, o čemer lahko govorimo danes, bi morala nastopiti v pomladanskih mesecih. Posledica kasnitve je izguba količin papirjev, ki bi jih kljub situaciji, ki sem jo navajal pred tem, lahko plasirali na domačem trgu brez večjih težav. Za lažje razumevanje in v podkrepitev takšne trditve samo par primerov:

— v pomladanskih mesecih pričnejo v tiskarnah tiskati rokovnike. V ta namen se potrošijo stotine ton 60-gramskih papirjev vrste pisalni in ofset. Samo po povpraševanjih, ki smo jih imeli v naši prodaji, bi lahko plasirali od 900—1000 ton teh papirjev. Na žalost smo uspeli z izdelavo predvsem 60 g/m² papirjev šele v septembru, in praktično s tem izgubili to prodajno možnost. Prav tako v pomladanskih mesecih in skozi vso letno sezono se zaradi turistične sezone potroši za piske etikete, blankete čokolad, etikete raznih pijač, blankete cigaret itd. ca. 10—14.000 ton kromopapirjev. Zaradi omejene zmogljivosti posameznega stroja, V. PS pa preamazovanja še ni osvojil, smo bili zmožni nuditi komaj polovico tega. Še slabše od izgubljenih količin pa je to, da so porabniki segali po konkurenčnih papirjih, jih spoznali, se navadili in zato bo plasma naših papirjev prihodnje sezono težji.

— V poletnih mesecih prično tiskarne s tiskanjem stenskih kalendarjev. Količine premazanih papirjev v ta namen (umetniški obojestransko premazani) so velike, vsaj nekaj tisoč ton. Ker nam je V. PS dal prve količine nizkopremazanih papirjev šele konec avgusta in v začetku septembra, kvaliteta pa v primerjavi z visokopremazanimi iz premaznega stroja ni bila takoj zadovoljiva za jugoslovansko snobistično miselnost, nam je velika količina plasmaja teh papirjev ušla iz rok.

— Zaradi zamude s proizvodnjo na V. PS, smo prepozno pričeli na III. PS s proizvodnjo večjih količin papirjev malih formatov (A4 in A3). Pri tem so nas prehiteli v Radečah s proizvodnjo bankpostov in xeroxov, prav tako tudi v Medvodah. Celotno papirja, ki ga je še do avgusta primanjkovalo, je bilo v septembru in oktobru naenkrat dovolj. Ciklostil je bil že tako vsa leta domena Zagrebačke tovarne papirja, mi pa s prvimi večjimi količinami kot za nalašč nismo kvalitetno uspeli s konfekcioniranjem. Celotno pri ofsetnih papirjih v A4 formatu, ki je bil naša posebnost, nam je sporsnilo zaradi prevelikega zaupanja v naše tradicionalno znanje.

Našteti vzroki so onemogočili plasma večjih količin nekaterih vrst papirjev, ki jih nismo mogli nuditi, nekateri izmed teh vzrokov pa plasma vseh količin tistih vrst, ki smo jih proizvedli. Stanje pa seveda kljub temu ni rav-

pesimistično, kot bi mogoče kdo sklepal iz dosedanjih navedb.

V Papirnici Vevče prehajamo iz dosedanje proizvodnje dosledno po poročilih na velikoserijsko proizvodnjo posameznih vrst papirjev na zalogo — skladišče. Takšen način proizvodnje nam narekuje tako tehnološko-programski koncept kot situacija na tržišču. Pri tako veliki proizvodni enoti, kot je V. PS je nemogoče ravnati se dosledno po naročilih, ki niso vedno prava slika potreb v določenem časovnem obdobju (npr. času enega meseca), ki predstavlja za nas plansko enoto. Ko je določenega blaga dovolj na trgu, potrošnik ne kupeje za zalogo, temveč za sprotno porabo. Ker zaloge nima, proizvodnja pa re-produkcijski material potrebuje, kupuje tam, kjer ga lahko postrežejo vedno ob pravem času in to z vsem, kar potrebuje. Takšna situacija se vedno bolj kaže tudi v naši panogi napram grafičarjem in predelovalcem papirja. Ko smo pri starih kapacitetah razprodali, kot sem že omenil, še topel papir, je naš kupec počakal tudi mesec ali dva na že vnaprej naročene količine. Danes ni pripravljen čakati dalj časa niti na eno vrsto papirja ali na posamezen manjkajoči format. Naša naloga je torej, nuditi ob vsakem času naš komplet asortiman takoj ali v najkrajšem možnem času. Za doseg tega pa je potrebno imeti določeno optimalno zalogo, odvisno od posamezne vrste papirjev in njene uporabnosti. Z ozirom na relativno širok izbor papirjev, ki jih v naši tovarni proizvajamo, je obseg potrebnih zaloz za naša dosedanja pojmovanja dokaj visok. Ko omenjam optimalen obseg zaloz, je ta seveda odvisen od že omenjenega izbora časovnega ciklusa proizvodnje, tehnološko-tehničnega minimuma ali optimuma po posameznih vrstah izdelave, obsega povpraševanje po posamezni vrsti v tem časovnem intervalu, upoštevajoč sezonski utrip in še drugih faktorjev, ki pa so ob že naštetih manj pomembni.

Pri tem se namenoma nisem dotaknil vloge trgovine, predvsem veletrgovine v naši panogi. Kakšna je naloga trgovine danes in kako bo sposobna spremljati vsebino svojega dela tudi glede na zahteve zakona o združenem delu, ne samo zaradi drugačne situacije na tržišču, bomo imeli priliko razpravljati v naslednjih mesecih. Današnja ugotovitev je, da trgovina ni pripravljena na drugačen način dela in na novonastalo situacijo. Reagirati šele na konkretno povpraševanje potrošnika, je nedvomno prepozno. Ravno tako kot mi, mora trgovina spremljati način svojega dela in postati resnično podaljšana roka proizvodnje. Res pa je tudi, da ne samo subjektivno, tudi objektivno, trgovina danes še ni sposobna v popolnosti prispevati k takšni delitvi dela.

Če se sedaj povrnem k vprašanju, ki sem ga načel v začetku, to je k delu službe domače prodaje, bo marsikaj bolj razumljivo. Vsi, ki delamo na tem področju, se problematike, ki je pred nami, zavedamo. Zavedamo se tudi, da verjetno za novonastalo stanje nismo ustrezno organizirani in sigurno tudi ne popolnoma usposobljeni. Iz včerajšnje distribucije, razdeljevanja, moramo preiti v aktivno prodajo. Pri tem ugotavljamo, da takšen prehod ni možen brez ustrezne organiziranosti službe domače prodaje. Za pravilen izbor tipa organizacije pa je potrebno, da se v hiši dogovorimo o obliki prodajne funkcije. Ob masovni proizvodnji, ki zahteva tudi masovno prodajo, se namreč poraja kup novih dejavnosti, kot planiranje in razvoj proizvodov, pospeševanje prodaje, raziskava trga, umno in sistematično načrtovanje prodajnih načinov in poti, prodajne in stroškovne analize, zbiranje in usmerjanje informacij, selekcija

proizvodnega programa kakor tudi ustrezna ekonomska propaganda. Čeprav je našeto samo nekaj konkretnih nalog, lahko sami ugotovimo, da že za te nismo ustrezno organizirani niti kadrovske izpopolnjeni. Danes smo sposobni samo za čisto operativno vodenje prodaje, to pa je samo del ce-

lotne prodajne dejavnosti.

Končna ugotovitev v zvezi s tem bi bila, da ob novi investiciji nismo planirali in zagotovili ustreznih kadrov niti v proizvodnji, kaj šele v strokovnih službah, ki predhodijo ali sledijo fazi proizvodnje.

Devš

Zaklonišče v izgradnji

VEVČE, NOVEMBER — Po dolgotrajnem postopku pridobivanja potrebnih soglasij in gradbenega dovoljenja, ter naknadni spremembi predora žičnice za dvonamenskost, smo končno začeli s pripravljalnimi deli za izgradnjo zaklonišča.

Ze izgradnja obrata tapet, prodajnega paviljona in nove tovarne in nazadnje obrata V. papirni stroj je zahtevala ureditev zaklonišča, ki bo zagotovilo zaklanjanje vseh zaposlenih v največji delovni izmeni, to je v dopoldanski. Zaklonišče bodo v primeru potreb uporabljali tudi prebivalci bližnje okolice.

Na podlagi gradbenih načrtov obstoječega predora žičnice, ki je bil izdelan leta 1935 in posnetka zemeljske nadkritine nad predorsko konstrukcijo, je z izrabo danega prostora v predoru in vso potrebno dodatno opremo izdelan projekt zaklonišča po veljavnih predpisih, oz. zahtevah iz odloka Mestne skupščine Ljubljana.

Prvotno je bilo predvideno preurediti predor v zaklonišče tako, da bi ne bila možnost prenašanja papirja iz satinaže v skladišča. Po naknadnih pogovorih in po dopolnitvi projekta bo zaklonišče dvonamensko. V mirnem času bo uporabno za transport papirja v skladišče, v primeru potrebe pa bomo v 48 urah (kakor to dopušča sedaj veljavni zakon) predor preuredili v zaklonišče. V ta namen bo v sredini predora in na koncih premočna železobetonska stena, ki bo ločila zaklonišče od zunanega sveta. Srednja betonska pregrada pa bo ločila celoten objekt na dve samostojni zakloniščni enoti za 2 × 200 ljudi.

Glavni vhod bo v kleti upravne stavbe, zasilni izhodi s sekundarnimi prostori (zapore, sanitarije, prostori za filtroventilacijske naprave in pešeni filtri) pa so projektirani kot novogradnje ob obstoječem tunelskem profilu z najprimernejšo lokacijo. Tako bo zasilni izhod A na zelenici med blokom in prodajnim paviljonom, izhod B pa na površini med železniškimi tiri pred skladiščem.

Za vsa predvidena dela smo črpali podatke iz obstoječih starih risb in ogleda na mestu izgradnje.

Tako pridobljeni podatki so zelo skopi, zato lahko pričakujemo nekatera nepredvidena dela. Tako je dolžina, oziroma točno mesto lokacije izhodnih enot, približna in jo bomo točno določili po izkopu terena.

Tehnični prevzem objekta je izredno natančen in zahteven, saj bo poleg pregleda funkcionalnosti filtroventilacijske opreme obvezna tudi kontrola hermetičnosti zaklonišča, ki dopušča 2 odstotka izgube dobavljenih količin zraka. Poleg tega so izredno natančne tudi meritve vlažnosti bivalnih prostorov. Ti podatki nam dajo jasno sliko, kako zahtevna dela so potrebna, da obstoječi predor preuredimo v zaklonišče.

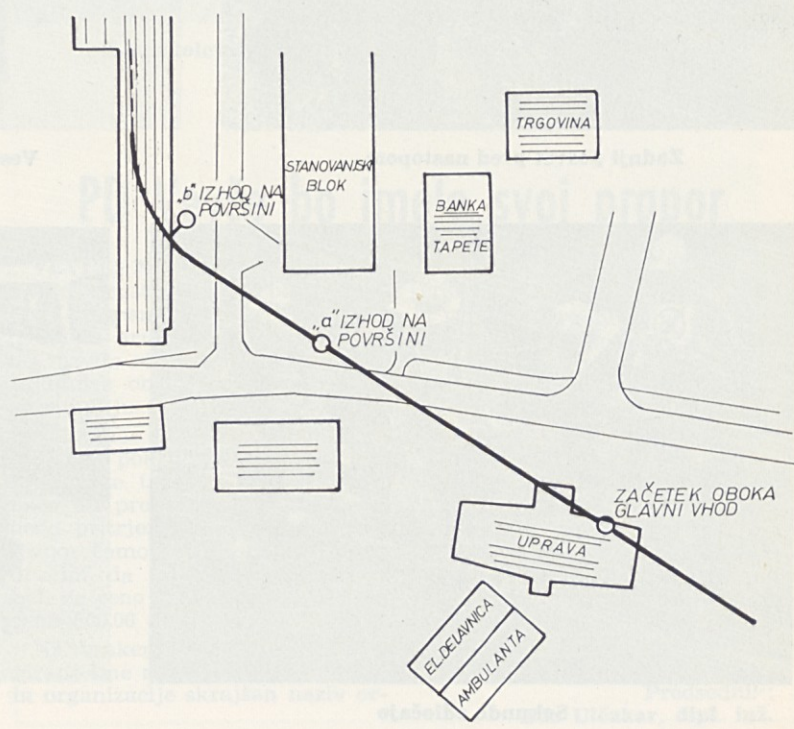
S pripravljalnimi deli na objektu smo začeli v mesecu novembru. Vsa zunanja dela naj bi končali do zime, notranja dela pa predvidoma pozimi.

J. S.

Kanadski papirni industriji potrebne velike investicije

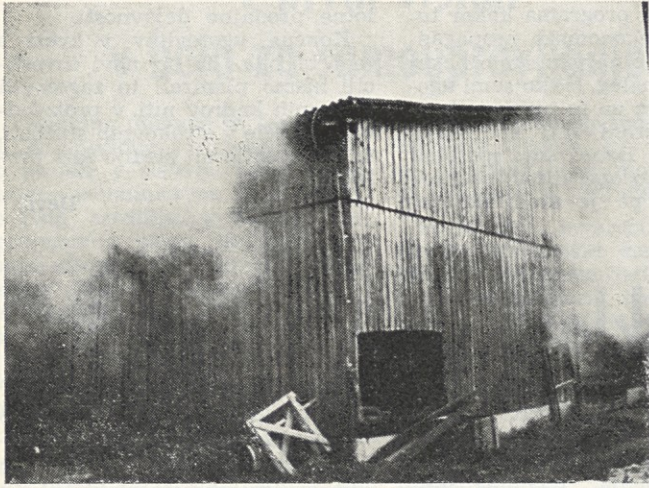
Proizvodnja papirja in celuloze je najpomembnejša kanadska industrijska panoga. Približno 10 centov od vsakega \$, ki ga v Kanadi zaslužijo, izvira direktno ali indirektno iz te panoge. Kanada računa s tem, da se bodo svetovne potrebe po papirju in celulozi v prihodnjih 20 letih podvojile. Da bi obdržale svoj položaj na svetovnem trgu, bo v tem času investirala najmanj 15 mlrd. \$. V prvih sedmih mesecih 1977 je kanadska papirna industrija proizvedla samo 5,1 milij. ton časopisnega papirja, v juliju je proizvodnja dosegla 720.996 ton. Papirni obrati so v tem razdobju delali s 83 odstotkov kapacitet. (TŠ)

(Vir: Finanz und Wirtschaft 42, 1. 10. 1977)

Gasilci vedno v pripravljenosti - požarno varstvo

Požar se je pričel

Gasilci v akciji

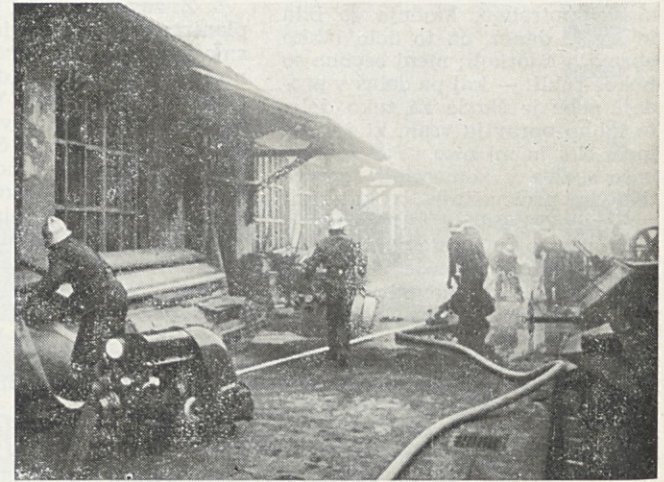
Član naše IGE pripravlja motorko

Ob zaključku vaje sta govorila direktor Varšek in delegat OGZ tov. Lenarčič. Na sredini je tov. Zupanc

Uspešno gašenje z vodnim topom

Gasilci napeljujejo cevi

Zadnji posvet pred nastopom

Veselje po prevzemu odličja

KOLIČEVO, NOVEMBER — Ena izmed najbolj humanih dejavnosti v naši družbi je prav gotovo pripravljenost nekaterih ljudi, da pomagajo ljudem pri požarih oz. pri reševanju njihovih in družbenega premoženja. Vse gasilske enote po krajevnih skupnostih delajo na prostovoljni osnovi. Vendar pa je poleg pripravljenosti, da gasijo požare, če nastanejo, potrebna tudi priprava oz. veliko vaj, da bo gašenje požarov uspešno. Z znanjem, ki si ga pridobijo na vajah, pogosto sodelujejo na raznih tekmovanjih, kjer se ugotavlja čas, v katerem enota pripravi vse potrebno, da se požar pogasi in tudi učinkovitost tega gašenja.

Potrebe delovne organizacije in zahteva novega Zakona o varstvu pred požarom kot tudi uvajanje družbene samozaščite v DO, so narekovala reorganizacijo požarnega varstva. Iz enega gasilskega častnika, ki je opravljal nalogo poklicnega gasilca smo prešli na izmenske poklicne gasilce, katerih delo so v preteklosti občasno opravljali dežurni ključavničarji. Tako imamo danes štiri izmenske gasilce pod vodstvom vodje poklicnih gasilcev. Celotno požarno varstvo pa spada v sklop službe za varstvo pri delu.

Z močnejšo kadrovsko zasedbo

se je znatno izboljšalo delo na tem področju, od izobraževanja delavcev v DO, kot tudi praktičnega uveščevanja industrijskih gasilskih enot, ki so sestavljene iz delavcev — neposrednih proizvajalcev.

Del zastarele in neuporabne opreme se je zamenjal z novo. Gasilski dom je bil rekonstruiran, vendar nekatera dela še vedno niso dokončana. Obnovljeni so bili vsi hidranti, medtem ko bo potrebno obstoječe hidrantsko omrežje v kratkem obnoviti, ker je dotrajano. Obnovilo se je sodelovanje z Občinsko gasilsko zvezo, ki je bilo predvsem v zadnjih letih dokaj skromno.

Pripravlja se tesnejše sodelovanje s sosednjimi DO, kar bo znatno doprineslo k vzajemni požarni varnosti.

Posledica prizadevanja celotne DO na področju požarnega varstva so prinesla tudi prve uspehe.

Vodja gasilcev v Papirnici Količevo je tov. Zupanc Ciril. Vodi vse vaje, ki so približno dvakrat mesečno po dve uri. Prav urjenju enot se moramo zahvaliti, da so naše industrijske gasilske enote zelo uspešne tudi na tekmovanjih izven delovne organizacije. Vaje, ki jih vodi, obsegajo gašenje začetnih požarov z ročnimi gasilnimi aparati, gašenje večjih požar-

Sekunde odločajo

Zmagovalna ekipa

Zbor tekmovalnih ekip ob slavnostni otvoritvi

na Količevem

rov z motorkami, reševanje ljudi iz območja požara, reševanje z dihalnimi aparati pa tudi z vrvmi za reševanje. Za uspešno gašenje nekoliko večjih požarov je potrebno tudi sodelovanje drugih gasilskih društev iz Krajevnih skupnosti in IGE iz drugih DO. To sodelovanje obstaja v okviru občinske gasilske zveze Domžale.

Da je naša IGE zelo uspešna, nam dokazujejo tudi rezultati, ki jih dosegamo na raznih tekmovanjih.

Na občinskem tekmovanju gasilskih društev in IGE 10. 9. 1977 v Ihanu je naša enota v zelo močni konkurenci zasedla drugo mesto.

Prav tako smo se udeležili tekmovanja IGE vse papirne industrije v Ceršaku, kjer pa smo zasedli odlično prvo mesto.

Uspehi sodelovanja med društvi so se pokazali tudi v taktičnih vajah, ki so bile organizirane v okviru požarnega tedna. Vse te taktične vaje je organizirala občinska gasilska zveza Domžale po različnih delovnih organizacijah.

povedane vaje oz. nenadnega požara, bi se ta čas podaljšal za približno tri minute. Na vaji je sodeloval tudi vodni top iz IGE Helios Domžale, ta je zelo učinkovit, saj je pritok vode na goreči objekt zelo velik. V primeru nenadnega požara, bi se tako pokazal velik uspeh kot posledica medsebojnega sodelovanja gasilskih društev, saj bi na pomoč priskočila ta enota z vodnim topom. Vsaka IGE pa ne more imeti vseh priprav za gašenje.

Vajo samo je vodil tov. Zupanc zelo uspešno. Ob zaključku vaje se je za uspešno gasilsko akcijo najprej zahvalil direktor, ki je poudaril, kako nujno potrebne so gasilske enote za varnost, o čem vaje pa je podal delegat OGZ tov. Marjan Lenarčič.

Vaja je bila ocenjena kot zelo uspešna, še posebno pa je pohvalil tudi sodelovanje enote narodne zaščite pri tej vaji.

V tednu požarne varnosti je bila organizirana tudi nočna taktična vaja v Trak Mengeš, ob zaključku tega tedna pa je bila vaja

Člani gasilskega društva Papirnice Vevče so ob požarno-varnostnem tednu priredili posebno vajo za gašenje vnetljivih tekočin s težko in srednje lahko peno. Prikaz gašenja jim je delno uspel (foto: C. Zupančič)

Ekipe, ki so sodelovale na taktični vaji

21. 10. 1977 je bila v Papirnici Količevu organizirana medsektorska vaja, kjer je sodelovalo 15 gasilskih društev in IGE. Celotni potek vaje je pripravil tov. Zupanc, skupaj s sodelovanjem OGZ. Goreči objekt je bila embalažna delavnica. Ta objekt je izredno nevaren, saj je v njem v glavnem le les. Ta taktična vaja je bila napovedana, zato je bil čas od alarmiranja pa do prihoda enot zelo kratek. V primeru nena-

tudi v Domžalah, kjer so prikazali tudi reševanje iz visokih stolpnic. Po končani demonstraciji je bil mimo hod vseh sodelujočih ekip, v hali komunalnega centra v Domžalah pa svečana akademija in podelitev tekmovalnih značk.

Se vnaprej si želimo veliko uspehov na tem področju.

Mija Bizjak

Javna razprava o štipendiranju

KOLIČEVO, NOVEMBER — Zbor podpisnikov družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v SRS je obravnaval osnutek predloga sprememb in dopolnitev družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v SRS ter načelne pripombe podpisnikov občinskih skupnih komisij in ostalih. Na podlagi tega je IO RK SZDL sprejel sklep, da je osnutek sprejemljiv za javno razpravo.

Javna razprava naj bi trajala do konca oktobra 1977. Skupaj z družbenim dogovorom naj bi pripravili tudi samoupravni sporazum o štipendiranju do februarja 1978. leta, ki bi šel v podpis TOZD, OZD in drugim do maja 1978. leta.

Podpis naj bi izvedle sedanje občinske skupne komisije podpisnic SS v drugi polovici meseca maja 1978.

Hkrati s samoupravnim sporazumom o štipendiranju bodo v obravnavi tudi merila o načinu in pogojih združevanja sredstev za štipendiranje ter o solidarnostnem prelivanju združenih sredstev, pravila o delu skupščin delegatov podpisnic samoupravnega sporazuma, morebitni samoupravni sporazum o kršitvah in sankcijah ter poslovnik. Nosilci javne razprave o osnutku predloga sprememb in dopolnitev družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v SRS so vsi podpisniki družbenega dogovora.

— v SZDL razpravljajo o osnutku sveti za vzgojo in izobraževanje in izvršilni odbori občinskih konferenc SZDL

— v sindikatih javno razpravo izvedejo v občinskih svetih zveze sindikatov, ki jih sestavljajo delegati osnovnih organizacij sindikatov iz TOZD, prek njih si zagotovijo mnenje in stališča združenega dela

— v skupščinah občin obravnavajo osnutek zbori združenega dela

— v ZSMS se vključijo v javno razpravo predsedstva občinskih konferenc ZSMS in univerzitetnih konferenc, konference mladih v izobraževanju in drugi

— o osnutku razpravlja tudi gospodarska zbornica v ustreznih organih na ravni republike in regij

— osnutek obravnavajo tudi vse občinske skupne komisije — podpisnice samoupravnega sporazuma o štipendiranju

— občinske in republiške interesne skupnosti, ki so podpisniki

— izobraževalne skupnosti

— zveza komunistov se vključuje v javno razpravo prek vseh prej navedenih organizacij, organov in drugih.

Vsi, ki so udeleženci javne razprave, posredujejo mnenja, pripombe, predloge in stališča svojim republiškim vodstvom oz. organom, zbori združenega dela občinskih skupščin pa neposredno delovni skupini za pripravo sprememb in dopolnitev družbenega dogovora.

Republiška vodstva in organi podpisnikov družbenega dogovora bodo pripombe, predloge in stališča iz javne razprave v svojih matičnih okrožjih mnenja uskladjali ter jih nato posredovali delovni skupini. Natisnjen je tudi predlog poenotenja evidence o štipendistih, ki ga je prav tako treba obravnavati v javni razpravi.

Osnutek predloga sprememb in dopolnitev družbenega dogovora ter predloga poenotenja evidence o štipendistih je bil objavljen kot posebna priloga Delavske enotnosti.

Tudi v občini Domžale poteka javna razprava o predlogu sprememb in dopolnitev družbenega dogovora o štipendijski politiki.

Najprej se je začela v ZSMS, in sicer so predlog obravnavale vse osnovne organizacije v občini.

Tudi IO skupne komisije podpisnic samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov v občini Domžale je pripravil pripombe, dopolnitve in stališča. Vse pripombe IO in pripombe OK ZSMS so obravnavali delegati skupščine podpisnic.

Pripombe se nanašajo v glavnem na sledeče probleme:

— treba je zmanjšati očitne razlike med kadrovskimi in štipendijami iz združenih sredstev

— OZD naj bi bile dolžne razpisovati kadrovske štipendije na osnovi srednjeročnih in dolgoročnih planov potreb po kadrih

— posebni podatki in nagrade za učni uspeh, predčasni zaključek šolanja so stimulatívni, vendar ne smejo biti previsoki oz. morajo biti enotni za vse vrste štipendij

— točno je treba določiti merila o načinu in pogojih združevanja sredstev za štipendiranje in o solidarnostnem prelivanju sredstev. Ta merila naj bodo izdelana

na osnovi potreb posameznih občin

— za mnenje o upravičenosti prosilca za štipendijo v krajevni skupnosti naj bi bila pristojna socialno-ekonomska komisija

— nobena varianta v predlogu za izračun štipendije ni realna, ker ne zagotavlja socialne varnosti. Predlog je, da bi bila višina štipendije razlika od dohodka na družinskega člana do zajamčenega nominalnega osebnega dohodka

— pri povišanju točkovnih vrednosti naj bi bil razpon točk glede na dosežen uspeh manjši, kot je predlagan, oziroma naj bi se linearno povečeval

— valorizacija kadrovskih štipendij naj se opravi vsako šolsko leto

— tudi 14-kratni faktor za izračun katastrskega dohodka je previsok

— opredeljen ni status zakonca študenta.

Vse te pripombe je skupščina delegatov podpisnic samoupravnega sporazuma prediskutirala in jih sprejela in bodo poslani skupni komisiji na ravni republike.

Mija Bizjak

Upokojenci spet v svojem kolektivu

VEVČE, NOVEMBER — Tradicionalnega srečanja ob prazniku republike se je tudi letošnje leto udeležilo veliko število naših upokojencev. Se posebno so bili upokojeni papirničarji veseli ponovnega ogleda novega papirnega stroja. V ta namen so posamezniki prišli že pred navedenim časom. Skupine so vodili naši sindikalni delavci in jih seznanjali z načinom nove proizvodnje. Na zastavljena vprašanja so odgovarjali tudi delavci pri stroju. Skromno odmerjena ura za ogled je minila prehitro, kajti tisti najbolj vneti bivši »papirničarji« so

kar pozabil na čas, tako jih je zanimala nova proizvodnja.

Po ogledu papirnega stroja je bil družabni del v papirniški restavraciji. Po pozdravnem govoru in zakuski so za prijetno razvedrilo poskrbeli člani zabavega ansambla Kometi.

Da je bilo res prijetno, lahko sklepamo po tem, da so se zadnji gostje poslovili kar precej pozno.

Pa nasvidenje, tovarišice in tovariši upokojenci, prihodnje leto, ko boste zopet prišli v kolektiv, kjer ste preživeli veliko delovnih dosežkov in zmag ter pomagali napredku tovarne.

R. J.

Z lanskoletnega srečanja upokojencev Papirnice Vevče ob 29. novembru

PD Vevče bo imelo svoj prapor

VEVČE, NOVEMBER — Planinsko društvo Vevče bo v skladu s programom dela za leto 1978 nabavilo društveni prapor, ki ga bo razvilo ob priliki praznovanja 10-letnice obstoja društva v mesecu juniju 1978.

Nabavne stroške prapora bo društvo pokrilo s prispevki za spominske trakove in z izkupičkom od prodanih žebličkov, ki bodo pritrjeni na drogu prapora. Priporočamo vsem članom PD in drugim, da naročijo žebliček — beli za ceno 200,00 din ali zlati za ceno 500,00 din.

Na vsakem žebličku bo vgravirano ime naročnika. Za društva in organizacije skrajšan naziv cr-

ganizacije, za člane pa začetna črka imena in priimek.

Delovne organizacije in društva, ki želijo naročiti spominski trak, ki ga bodo darovalci sami pripeli na društveni prapor na proslavi ob razvitu, naj to sporoče društvu. Cena spominskega traku je 1.200,00 din. Na traku bo izvezano ime oz. firma naročnika.

Naročilo pošljite na Planinsko društvo Vevče (Babnik Ada, knjigovodstvo Papirnice Vevče, 61260 Ljubljana-Polje) najkasneje do 31. 1. 1978. Po tem datumu ne moremo več naročiti spominskih trakov in žebličkov.

Predsednik: Edo Ulčakar, dipl. inž.

PREŠERNOVA DRUŽBA LJUBLJANA

Naročajte knjige Prešernove družbe!

Ob pomanjkanju igrišč se otroci iz VVZ Vevče in drugi pri igri poslužujejo kar ceste. Ob sodelovanju s KS Vevče-Zg. Kašelj bo treba priti za delo in to vprašanje rešiti (foto: C. Zupančič)

Morda so pripombe krajanov umestne, ko pravijo, da je otroško igrišče na neprimernem mestu (foto: C. Zupančič)

Dedek Mraz je obljubil

VEVČE, NOVEMBER — Verjetno ste, dragi otroci, nekoliko presenečeni nad objavljeno fotografijo, saj nas od praznovanja DEDKA MRAZA loči še skoraj mesec dni.

Ker pa vemo, da že sedaj ugibate, ali se bo tudi letos v Papirnici Vevče oglasil DEDEK MRAZ, vam sporočamo, da je DEDEK svoj prihod že najavil in vas bo obiskal v dneh od 27. do 30. decembra.

DEDEK MRAZ pripravlja skupaj s sindikatom Papirnice Vevče skromna darila, ki jih bodo prejeli prav vsi otroci stari od 2 do 10 let, če sta le mamica in očka zaposlena v papirnici.

Lepo vas pozdravlja DEDEK MRAZ in nasvidenje čez mesec dni.

VEVČE, NOVEMBER — Na sejah predstavnikov krajevnih skupnosti Vevče — Zg. Kašelj so že nekajkrat govorili o potrebi igrišča za mlajše. Mnenja so obetavna.

Kaj pravijo gojenci VVZ na Vevčah?

V pravkar minulem Tednu otroka, ki je potekal v znamenju gesla »Srečen otrok v zdravem okolju« smo tudi mi, starejši gojenci VVZ Vevče, razmišljali o okolju v katerem živimo. Primerjali smo naše življenje z življenjem otrok v svetu in ugotovili, da je naše otroštvo srečnejše. Vendar se v vseh spisih ponavlja goreča želja po igrišču, na katerem bi lahko nemoteno preživljali prosti čas. Tudi naši vrstniki izven vrteca si želijo isto. Že vrsto let uspešno sodelujemo, kar spomnite se raznih praznovanj ob dnevu JLA, dedku Mrazu, dnevu žena in našega prispevka k praznovanju Titovih jubilejev v letošnjem letu. Sklenili smo, da se tudi s to našo veliko željo obrnemo na vas. Ker vemo, da je prostor že izbran in je tudi že nekaj sredstev, upamo, da boste našo željo po urejenem igrišču za šolsko mladino naše KS, lahko uresničili. Obljubimo, da bomo pri delu pomagali po svojih močeh. Prilagamo nekaj značilnih odlomkov iz razmišljanj in prosimo za odgovor.

Predsednik skupnosti učencev VVZ Vevče:

Igor Dajčman

Nova cesta v naši krajevni skupnosti

VEVČE, NOVEMBER — V prvih dneh novembra je bila izročena uporabi nova cesta v naši krajevni skupnosti in to ob vrstnih hišah nekdanje IV., V. in VI. združne skupine, kakor tudi skozi »Junfergase«. Prizadevanja stanovalcev teh dveh bodočih vevških ulic skozi vrsto let, da si uredijo prometno pot, posebno še v Junfergase, katera je v deževnih dneh predstavljala vevške Benetke, so nagrajena z lepo asfaltno cesto. Izvajalec del, Komunalno podjetje Ljubljana, TOZD Gradnje, je z deli začel v juniju in kljub manjšim zapetljajem, ki so nastali zaradi posameznikov, in manjšimi spremembami od začrtanega projekta, uspel cesto dokončati kvalitetno in v veliko zadovoljstvo bodočih uporabnikov. Pohvala izvajalcu gre ne samo zaradi kvalitetno izvršenih del, temveč tudi zato, ker v stroških gradnje ceste ni prekoračil predračunske vrednosti. Relativno majhno prekoračenje prvotno predvidenih sredstev so prinesla le dodatna dela: poglobljeni izkop v »Junfergase«, prestavitev nekaj metrov vodovoda v tej ulici in prestavitev električnega kabla ob IV.—V. skupini, kjer je cesta danes speljana bližje hišam, kot je bilo v letih gradnje v projektu predvideno. Financiranje je bilo izvršeno iz sredstev krajevnih skupnosti, sredstev samoprispevka uporabnikov ob teh cestah in delu, ki ga je prispevala tudi naša delovna organizacija v višini 100.000 din. Preostali del je bil pokrit iz sredstev, ki so v ta namen združena pri občini. Vso iniciativo, pripravo dokumentacije, kakor tudi reševanje problematike in kontaktiranje z izvajalcem v času gradnje je imel gradbeni odbor, sestavljen iz stanovalcev ob sedanji cesti. Veliko pohvalo in zahvalo za prizadevanje pri tem je potrebno javno izreči predsedniku KS Vevče — Zg. Kašelj, tov. Černetu Dragotu, predsedniku gradbenega odbora, tov. Zivicu Metodu in strokovnemu sodelavcu v odboru, tov. Babniku Alešu.

Devš

Potrebno je novo igrišče

Iz naših razmišljanj:

Ivan Bogovič: Skoraj vsak otrok je deležen svoje vesele in srečne mladosti. Vsega, kar je zelo pomembno za otroka, pa le nimamo. **To so igrišča!** Na Vevčah je samo eno nogometno igrišče, na katerega ne smemo, nobenega za košarko, prostora pa več kot dovolj.

Dušan Klešnik: Želim si igrišče, saj moramo sedaj igrati na cesti, kar pa je zelo nevarno.

Igor Dajčman: Ker nimamo veliko prostora za igro z žogo, se z njo igramo tam, kjer ne smemo. Želel bi si več prostora za naše igre.

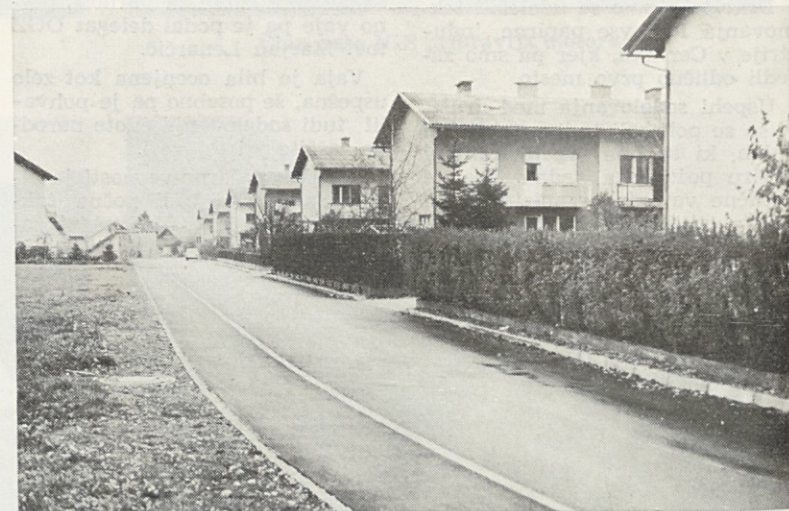
Uroš Smrekar: V vrtcu se mi zdi, da je vsega dovolj in v njem

mi je dobro. Obiskujem ga, da staršem ni treba paziti, kje sem in kaj delam. Želel bi, da bi res naredili prostor, kjer bi igrali nogomet.

Marko Miklavc: Za nas, otroke iz Vevč, mislim, da je prostor v vrtčevem okolju najbolj primeren za našo igro. Mislim, da tem okolju nič ne manjka. Želim si le, da bi imel vrtec večji obseg in da bi delavci postavili čimveč lesenih zgradb na tem prostoru.

Ivo Pirnovar: Rad bi, da ne bi bilo okolje tako onesnaženo. Zelo si želim takšnega varstva, ki bi preprečilo izumiranje ptic in ostalih živali.

Posređoval: C. Z.

Nova asfaltirana cesta ob združnih hišah — pogled z zahodne strani

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

Papirnica Vevče

MESEC OKTOBER

Prišli:

Ilić Nikola — razkladalec surovin
Savković Marko — II. pom. preč. rez. stroja
Habič Branko — pomožni del. v kovinski del.
Grčman Milan — vodja službe požarne varnosti
Omeragić Smaila — dovažalka
Lazić Zivko — pomožni del.
Oletić Dragutin — pomožni del.
Spunt Milica — prodajalec tapet
Trkov Mirko — ključavničar III
Okanović Smail — paznik pap. stroja
Likučić Cvetko — vnašalec
Skubić Marjan — brusač nožev
Kosmina Dušan, d. iur. — vodja komercialne službe
Kerić Sajid — II. pom. preč. rez. stroja

Ošli:

Ovčak Igor — pom. vodje vzdolžno rezal. stroja
Balažič Stane — paznik pap. stroja
Subelj Branc — pom. delavec v kovinski del.
Brandt Marjan — pom. vodje zavijalnega str. formatov
Smuk Marjan — strugar II
Jonović Dragoljub — pospravljalac izmeta
Urajnar Božidar — pospravljalac izmeta
Bratković Mladen — I. pom. dodel. stroja
Kazaković Milorad — pospravljalac izmeta
Teodorović Nedeljko — I. pom. dodel. stroja
Stojanović Mirjana — zavijalka
Globokar Franc — strojnik vodne turbine — upokojen
Jelnikar Antonija — pregledovalka papirja — upokojena
Glavan Mitja — voznik viličarja
Selan Jože — pom. vodje preč. rez. stroja — v JLA
Vurušić Ivan — pomočnik v toplarni — v JLA

Rodili so se:

Ravnik Mihaelu sin Boštjan
Potočnik Rafaelu sin Uroš

Horvat Franju sin Dominik
Keser Jeki sin Sabastijan

CESTITAMO!

Papirnica Količevo

V mesecu oktobru so se zaposlili:

Levc Dušan — vodovodni instalater
Cerar Janez III — elektro ing. — pripravnik
Per Janez — pripravnik papir. tehnik
Klopčič Roman — vajenec-papirničar
Gabor Ignac — pakar bal
Zupan Jože — kolodrobec

Ošli so:

Herić Ivankā — vzorčarka — upokojena

Rodili so se:

Čehić Hasegu hči Emina
Prelovšek Stanku hči Simona

CESTITAMO!

Poročili so se:

Hafner Rajko z Girandom Marijo

CESTITAMO!

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Združenih papirnic Ljubljana in Papirnice Količevo — Izdajata ga delavska sveta — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Robida — Uredniški odbor: Milan Deisinger, Milan Korošec, Jože Marolt, Ljubo Milič, Tone Novak, inž. Danilo Škerbinek — Tehnični urednik Danilo Domajnko (Delavska enotnost) — Tiska tiskarna Tone Tomšič v Ljubljani

Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 z dne 21. 1. 1976 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.